

Štórski

ŽELEZAR

15. Januar 1964
Št. 1 Leto IV

GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA ŽELEZARNE ŠTÓRE

IZVRŠITEV LETNEGA PROIZVODNEGA
PLANA ZA NOVEMBER 1963

1. Aglomeracija	99,2 %
2. Elektroplavž	101,7 %
3. Jeklarna	97,5 %
4. Valjarna	98,5 %
5. Siva livarna	106,4 %
6. Livarna valjev	96,8 %
7. Obdelovalnica valjev	104,6 %
8. Šamotna	108,0 %

SKUPAJ PODJETJE (brez gredic) 100,1 %

ŠTÓRSKI ŽELEZAR, glasilo delovnega kolektiva železarne Štore — Izhaja vsak mesec — Odgovorni urednik: Stane Ocvirk — Uredniški odbor: inž. Dušan Burnik, Anton Mackošek, Rajko Markovič, Stane Ocvirk, Stane Sotler, Borivoj Wudler, inž. Niko Zakonjšek in Ivan Zmahar — Tiska ČP »Celjski tisk« Celje

Obdelovalnica valjev

PRVI IZPOLNILI LETNI PLAN

Delovni kolektiv obdelovalnice valjev se je 19. decembra 1963 zbral v obratnih prostorih na krajšo svečanost, ki ji je poleg obratovodje ing. Černaka prisostvoval tudi glavni direktor Železarne Štore tov. Voga.

Namen te prireditve je bil predvsem, dati poudarka delovnim uspehom tega obrata, ki je z 2700 tonami obdelanih valjev realiziral plan proizvodnje za leto 1963.

Obratovodja obdelovalnice valjev je številno zbranemu kolektivu povedal, da je obrat z današnjim dnem drugi v času svojega obstoja realiziral zadano si nalogo. Zahvala, da lahko danes s ponosom ugotavljamo o tej delovni zmagi, gre predvsem delovnemu kolektivu obdelovalnice valjev, delovodjem v obratu in vsem, ki so kakorkoli pripomogli do izpolnitve te družbene obveze. »Apeliram na ves kolektiv« je nadaljeval tov. ing. Černak, »da tudi prihodnje leto ne popustimo, odnosno, da v mnogih stvarih še popravimo letošnje stanje. Te dni do konca leta pa založimo vse svoje moči in že dosežene uspehe še izboljšajmo.

Za prihodnje leto nam družba nalaga še mnogo večjo nalogo. Morali bomo obdelati 4000 ton valjev, da o kokilah in obdelavi ostalih odlitkov sploh ne govorimo. Z ozirom na obstoječ strojni park, sorazmerno star, ki je že 52 % odpisan, smo pri istih pogojih dela in podobnem asortimanu kot je bil v tekočem letu, zmožni obdelati le ca. 3400 ton valjev.

Ce se sedaj vprašamo kako realizirati še razliko med 3400 in 4000 tonami, je odgovor naslednji: zmanjšati število obdelovalnih ur pri obdelavi izmečka na

minimum, povečati produktivnost dela, uvesti nekaj tehničnih in organizacijskih sprememb, morja spremeniti način stimulacije dela, zaposliti nekaj več strugarjev, da bodo izmene izpopolnjene, uvesti centralno brušenje in obratovati tudi ob nedeljah in praznikih. Za uvedbo četrtice izmene se namreč kolektiv obdelovalnice valjev po izjavah navzočih sodeč ne bi navdušil.

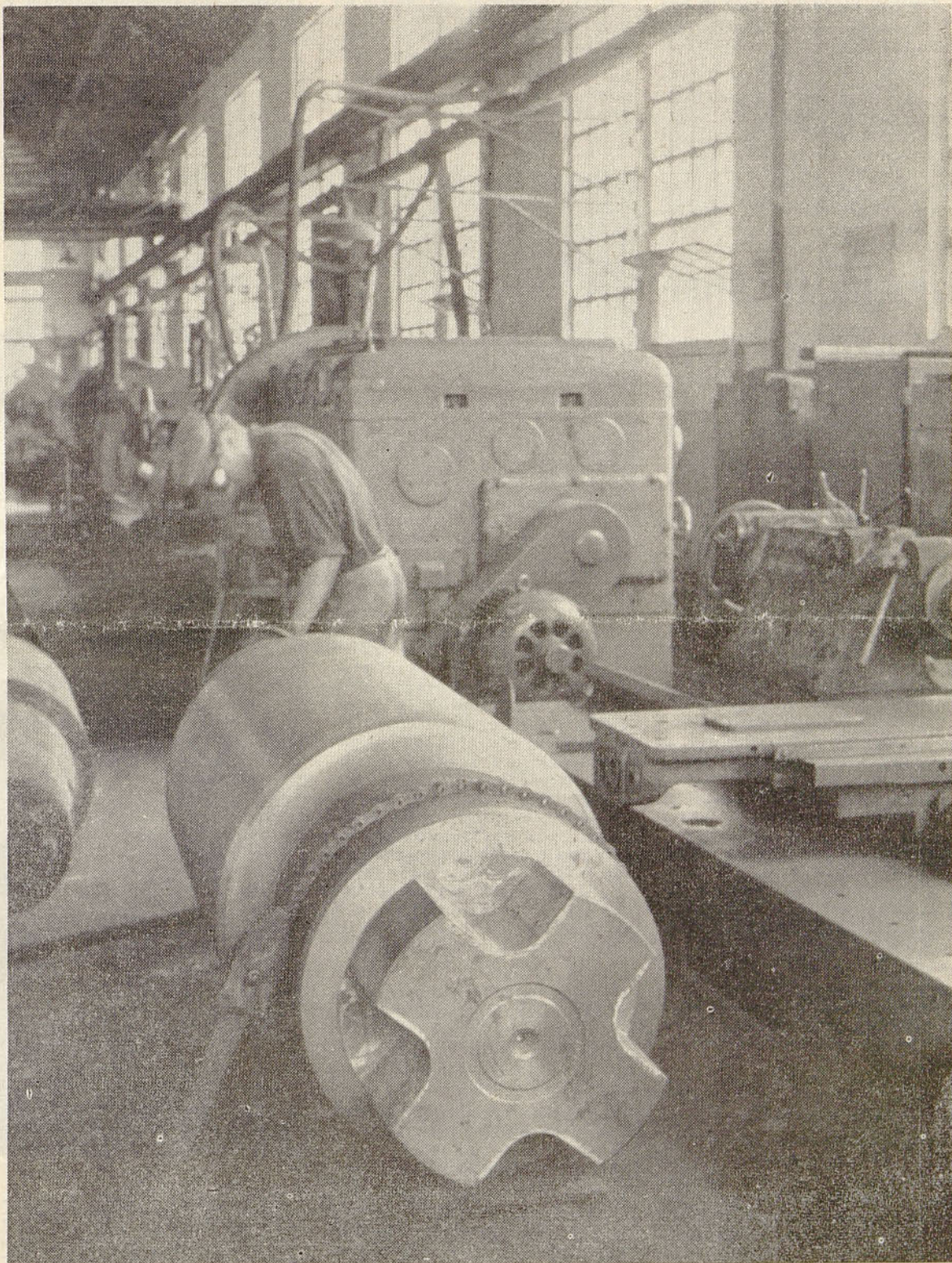
Obratovodja je nato predal besedo glavnemu direktorju tovarišu Vogu, ki je čestital kolektivu k izpolnitvi plana.

Med drugim je tov. direktor dejal: Menim, da bo vprašanje, kako realizirati proizvodni plan za prihodnje leto, najbolje rešil obrat sam. Zavedati se moramo, da je na izpolnitvi proizvodnega plana valjev zainteresirana poleg našega podjetja celotna jugoslovanska industrija, ki uporablja naše proizvode, zato je naša dolžnost resno pristopiti k tej odgovorni nalogi.

Podjetje in skupnost ne določata obratu, kako naj postavljen plan realizira, to naj bo stvar obratovodstva in obrata in nimamo nič proti, če z manjšim številom zaposlenih uspemo realizirati te družbene zahteve.

Ob koncu se je obratovodja tov. direktorju zahvalil za vzpodbudne besede in v imenu kolektiva obdelovalnice valjev obljubil, da bomo tudi vnaprej stremeli za dvigom produktivnosti, kvalitete in proizvodnje, ter tako zmanjšali količino uvoženih valjev in tudi sami prešli na izvoz naših valjev. Seveda bi vzporedno s tem dvigali tudi svoje osebne dohodke, oziroma življenjski standard delovnega človeka.

Šumej

AKTIVNOST DELAVSKEGA SVETA PODJETJA

Ni slučaj, da je bila aktivnost Delavskega sveta podjetja v decembru nadvse živahna, saj je reševal naloge in sprejemal zelo pomembne sklepe za delo podjetja kot celote in poedinah ekonomskih enot v letu 1964. Delavski svet podjetja se je samo v decembru trikrat sestel in to na 26. 27. in 28. redno zasedanje.

Na 26. rednem zasedanju je obravnaval izvršitev tako finančnega kot proizvodnega plana za 11 mesecev in na osnovi predvidevanj sprejel sklep, da se letni plan v celoti izpolni. Dasi ravno ni prekoračen plan proizvodnje za 11 mesecev, pa je močno prekoračen finančni plan, kar je rezultat močnega kvalitativnega premika v proizvodnih obratih. Nedvomno je velika zasluga celotnega kolektiva, da še nikdar do sedaj ni bilo takega kvalitativnega premika v proizvodnji kot letos in to z istimi proizvodnimi kapacitetami kot prejšnja leta.

Delavski svet je spremenil stopnjo za izračun sredstev za investicijsko vzdrževanje v letu 1964. Za ing. Starc Milka je odobril službeno odsotnost za potovanje v ZDA, kjer bo prisostvoval poizkusom na elektroplavžu. Ing. Starc Milko potuje na stroške firme, katere ga je povabila, da prisostvoval poizkusom. Dalje je poslušal potna poročila ing. Urbančiča in tov. Arzenška, ki sta potovala v Vzhodno Nemčijo zaradi prodaje vzmetnega jekla; poslušal je tudi poročilo ing. Zakonjšek Nikole, ki je bil v Zahodni Nemčiji. Ing. Zakonjšek je bil udeleženec 6-tedenskega tečaja za merilno tehniko k podjetju Hartmann - Braunn, Delavski svet je odobril odpis razhodozanega inventarja, ki je zaradi dotrajalosti neuporaben. Sklenil je, da se nabavi nov rešilni avtomobil, ker je sedanji že tako slab, da ne odgovarja za vozi'lo s pravico prednosti. Dalje je sklenil, da se nabavi nov kombi

»IMV«, katerega močno potrebujemo v zvezi z rekonstrukcijo. Dalje je odobril, da se podpiše poročena izjava za sedem milijonov dinarjev za izgradnjo poizkusne študijske koksarne v Štorah II. To naj bi bil zametek večje koksarne v Štorah. Na koncu 26. zasedanja je DS odobril, da se uvede nova avtobusna proga Osredok—Štore za delavce iz te smeri. Z uvedbo te avtobusne proge je ustrezno želili tistih delavcev, ki so hodili tudi po dve uri daleč do železniške postaje Šentjur. Delavski svet je prepričan, da bodo člani kolektiva, ki bodo koristili to progo, zadovoljni in da bodo s svojim delom upravičili povečane izdatke za prevoze na delo. Povišal je mesečno preživnino za otroke pokojnega Purger Ivana, ki se je svoječasnó smrtno ponorečil. 27. in 28. redno zasedanje. De-

lavskega sveta je bilo v celoti posvečeno obravnavi predloga družbenega plana podjetja za leto 1964. Zaradi važnosti tako pomembnega dokumenta je obravnavna plana za leto 1964 bila podeljena na dve zasedanji. Na prvem je bil obravnavan tisti del družbenega plana, ki govori o proizvodnih nalogah podjetja in posameznih ekonomskih enot, formiranju dohodka in njegovi delitvi. V tem delu razprave je bilo govora o zastarelih agregatih, vzdrževanju in sredstvih za vzdrževanje, o sredstvih za sklade, o produktivnosti, o osvajanju nove proizvodnje, o tehnologiji, o fizično slabših delavcih in o drugem. Obravnavna plana je bila zelo plodna, saj gre končno za to, kakšen bo plan in kako ga bomo izvršili. V drugem delu obravnave družbenega plana, ki govori o investicijski

gradnji ali rekonstrukciji v letu 1964, pa je delavski svet razpravljajal na 28. rednem zasedanju. Delavski svet je na obeh zasedanjih odobril predlagani osnutek družbenega plana za leto 1964. Tako je Železarna Štore dobila družbeni plan pred pričetkom novega leta 1964, kar bo postrilo borbo in angažiranje vseh sil za izvrševanje plana od prvega dne v letu. Celoten družbeni plan je bil sprejet 30. decembra, ta dan pa je v večernih urah bil stoprocentno izvršen družbeni plan fizične proizvodnje za leto 1963.

Zaradi važnosti družbenega plana za leto 1964 bo »Štórski železar« objavil izvlečke družbenega plana, katere bo pisal finančni direktor tov. Miklavc Albin.

Obratni delavski sveti so razpravljali

Obratni delavski sveti — najvišji organi družbenega upravljanja v ekonomskih enotah so v decembru preteklega leta reševali še zadnje naloge leta, za dosego čim boljših rezultatov. Različne so težave, s katerimi se delavski sveti ekonomskih enot borijo, tako različne, kot je naša proizvodnja. Delo in pravilna politika v proizvodnji ter upravljanju po ekonomskih enotah so omogočili, da je danes bogat asortiman izdelkov s katerimi se pojavljamo tako na domačem, kot na tujem trgu. Pri takih rezultatih dela je naš upravičen ponos, da smo člani delovnega kolektiva, ki ve, kaj hoče in kaj mora storiti, da doseže zaželeni cilj. Delavski sveti ekonomskih enot se redno sestajajo in rešujejo težke in odgovorne naloge ne samo za lastno ekonomsko enoto, ampak pomagajo k skupnim ciljem celotnega podjetja, ki prerašča iz zastarelega v modernizirano podjetje, sicer počasi — zato pa sigurno. Pri tem se pa opira na lastne sile in rešuje tako kot je pač to najbolje.

Livarna sive litine

ODS v tem obratu ima polne roke dela, da se reši iz pretesnih delovnih prostorov, da poveča in izboljša proizvodnjo. Več in več nodularne litine. To je zahteva trga in še bolj želja obrata, pa tudi druge litine potrebuje tržišče. Zaradi vsega tega je ODS posvetil izgradnji nove livarne na lokaciji Store II posebno točko dnevnega reda. Ing. Slavko Plevnik, šef uprave osnovnih sredstev je ODS seznanil s pripravami gradnje nove livarne. Iz izvajanj ing. Plevnika je bilo spoznati, da bo livarna grajena z lastnimi sredstvi in raznimi premostitvenimi krediti in da bo proizvodnja v novi livarni namenjena v veliki meri za izvoz. Ustvarjena sredstva v tem obratu pa bodo za kritje posojila in pa za ostale gradnje, ki so predvidene. Predvideno je, da bi livarna začela obratovati že letos, kot prvi objekt v Store II. Zemeljska dela so se že začela, naročena je že jeklena konstrukcija za halo, del opreme je že tu, ostala orema pa bo še prišla. Člani ODS so postavljali razna vprašanja v zvezi z gradnjo, opremo, pripravo proizvodnje, modelov, pripravo peska, skratka postavljali so razna vprašanja in predloge z namenom, da se čim bolj pripravijo na naloge, ki jih bodo sprejeli. Bili so si pa edini, da takoj v začetku še ne bo mogoče imeti vse, kar si želijo in kar bi rabili za moderno proizvodnjo in da bodo morali z dobrim delom ustvariti sredstva, s katerimi bodo kupili potrebno.

Takoj za tem so obravnavali predloženi operativni plan za mesec januar 1964. Okoli tega je bilo mnogo razprave, posebno zato, ker še ni bilo znano, kakšne zadolžitve jim bo naložil družbeni plan. Enotno je bilo stališče, da je potrebno takoj od prvega dne zastaviti vse, da bo proizvodnja kvalitetna in čim večja. Sprejeli so operativni plan za januar, ki bazira na ustvaritvi v letu 1963.

Livarni bodo storili vse, da ustvarijo čimveč v letu 1964 in s tem upravičijo napore vsega kolektiva za izgradnjo nove livarne.

ELEKTROPLAVŽ

Zasedanje ODS v tem obratu je bilo 5. decembra. V obravnavi pa so imeli temeljna načela statuta, ki je sedaj v razpravi tudi po ostalih ekonomskih enotah. Na osnutek tega dela statuta niso imeli pripomb. V obravnavi prošnji za stanovanja iz te enote so vsako prošnjo posebej in

temeljito obravnavali, da bi dali kar najbolj upravičen predlog komisiji pri DS podjetja. Pri tem jih je vodilo prepričanje, da je stanovanje osnovna za dobro življenje in delovno vneto vsakega delavca. Določili so prioriteto listo prošnikov te ekonomske enote in postavili zahtevo, da jo komisija v celoti upošteva.

JEKLARNA

V tem obratu se je ODS v mesecu decembru sestal kar dvakrat. V obravnavi uspehov v proizvodnji v mesecu novembru, ko so dosegli rekordno proizvodnjo, so ugotovili, da je plan prekoračen za 482.180 kg. K temu uspehu je poleg truda jeklarjev pripomogla redna dobava tekočega grodlja. Storitnost peči je narastla za 0,53 tone na uro. Izdelali so razen ene šarže vse naročene, pet šarž so pa naredili za decembrsko naročilo. Važno pa je, da so bile vse šarže po kvalitnem programu.

V obravnavi stanovanjskih zadev za člane te ekonomske enote so se zavzeli za to, da je objektivnost pri delitvi stanovanj predpogoj in da morajo tudi dosledno upoštevati potrebe. Po temeljiti obravnavi so sprejeli prioriteten vrstni red, katerega naj komisija pri DS podjetja upošteva, ko bo delila stanovanja v Celju in v Sentjurju.

ODS je še poslušal poročilo predsednika obratne HTV komisije o obratnih nesrečah v mesecu oktobru in novembru in o ukrepih, ki jih je predlagal v imenu komisije, da se poveča delovna in druga varnost. Nesreč, ki bi imele za posledico bolovanja, jeklarja je obrat, kjer včasih nezgode niso bile redke, sedaj pa, ko pri reševanju HTV vprašanj vsi sodelujejo imajo zadovoljive uspehe. Nemočni so pa pri reševanju prehitrega izčrpanja delavcev, za katere v obratu ne morejo najti lažjega dela, za težko delo pa niso zmožni. ODS je sprejel poročilo in sklenil, da se vsi predlogi za zboljšanje varnosti upoštevajo in da se ODS obvesti, če so izvršeni. HTV je področje, katerega mora imeti vsaka enota urejeno, če hoče izvrševati naloge, ki jih postavlja plan proizvodnje.

ODS je sklenil, da predlaga upravnemu odboru denarne nagrade za tov. Gračnar Ivana, Žafran Jožeta in Gorjup Jožeta, ki odhajajo v zaslužni pokoj, z željo, da bi se večkrat spomnili na one, ki so ostali.

Odobrili so predlagani osnutek splošnega dela statuta, ki so ga imeli v razpravi skupno z delovnim kolektivom ekonomske enote.

Sprejeli so predlog pravilnika o povračilu prevoznih stroškov na delo. Pri tem je bilo največ pripomb na različne nerednosti na delavskih avtobusih, največ zaradi obnašanja poedincev, ki često pozabljajo na ponos, da so člani kolektiva Železarne Store.

EKSPEDIT

V tem obratu so se zaradi važnosti dnevnega reda odločili za skupno sejo ODS, sindikalnega odbora enote in osnovne organizacije ŽK. Tako so skupno obravnavali izvršenje sklepov zadnje seje ODS. V obravnavi devetmesečnega poslovanja podjetja so se največ ustavili na tistem delu poročila, ki govori o delu njihovega obrata. Ugotovili so, da se borijo z mnogimi težavami in da je njihovo delo predvsem fizično, da bi že bil čas, da se tudi njihovo delo mehanizira, kar upajo, da bo z rekonstrukcijo

urejeno. Kritizirali so povečanja nadurnega dela in poudarili, da se mora v bodoče posvetiti kontroli potrebe po nadurnem delu. Če je potrebno, naj bi se pregledala organizacija dela v tistih enotah, kjer je največ nadur.

Predloženi osnutek statuta, ki obravnava temeljna načela, so sprejeli, pri tem pa poudarili, da bo potrebno o ostalih delih statuta temeljitih razprav, da bo statut res zakon podjetja.

Ko so obravnavali osnutek pravilnika o povračilu prevoznih stroškov so člani ODS, ŽK in Sindikalnega odbora bili mnenja, da je treba biti skrajno previden v odnosu do novosprejetih delavcev. Novosprejeti delavci s tem, ko pridejo v kolektiv, spreminjajo svoje življenje in s tem v zvezi doživljajo mnogo novega. Tu je potrebno, da jim pomagamo in jih pravilno usmerjamo. Poudarili so željo, da bi se delavci ne menjali tako pogosto, ker to ne moti samo dela, temveč slabo vpliva na delo z ljudmi. Odločili so se, da bodo odslaj imeli mesečno redne sestanke delovnega kolektiva na katerih bodo obravnavali tekoče

mesto »Tehtalec na ozkotirni progi«, kar pa ni pomagalo, tudi tu je bil skrajno malomaren in nediscipliniran. Zato je ODS sklenil, da se ga premesti iz obrata ali pa odpusti. Sklep ODS je tudi bil, da se delavcem: Hernaus Antonu, Debeljak Francu, Motoh Jožetu in Antleju Milku za določen čas odvzame pravica do povračila prevoznih stroškov, ker so neupravičeno izostajali z dela. ODS je bil prisiljen tako ostro ukrepati proti kršiteljem delovne discipline zato, ker nekaj poedincev kviri ugled oddelka. Tudi v bodoče bo ODS tako ukrepal, kajti nedisciplina pri delu in neredno prihajanje na delo posredno vpliva na izvršitev plana podjetja. ODS je še sklenil, da bo posebno pazil na to, da se prepreči opijanje, tako med službo, kot neposredno pred nastopom službe. Proti kršilec bo najostreje ukrepal.

Ko so člani ODS in ostali obravnavali stanovanjske razmere, so ugotovili, kateri so najbolj potrebni stanovanja in sklenili komisiji za razdeljevanje stanovanj predlagati vrstni red, po katerem naj bi člani kolektiva do-

stili so, da cena plina in pare nenehno raste in zaradi dražjih vrst premoga, katerega moramo dobivati iz Banovičev in Kaknja. Če bi slovenski rudniki lahko zadostili našim potrebam, potem bi bili pri ceni pare in generatorskega plina precej pod plansko ceno. Cena komprimiranega zraka je izpod plansko postavljene cene v glavnem zaradi visoke proizvodnje in znižanih stroškov proizvodnje. Isto velja za nizkotalčno in pitno vodo. Cena kisiku je blizu postavljene planske cene. To je v glavnem zaradi zastarele naprave, vzdrževanja in energije. Obrat se bori, da bi znižal ceno poedinim vrstam energije, kar mu pa vedno ne uspeva zaradi močno zastarelih agregatov in nenehnega naraščanja cen surovinam.

ODS je sprejel vrstni red upravičencev za stanovanja in ga predlagal komisiji DS, da ga upošteva, ko bo delila stanovanja.

V obravnavi osnutka družbenega plana podjetja za leto 1964 je ODS energetskega obrata pregledal vse možnosti, kaj in kako bi kazalo urediti, da se zagotovi osnovne dobavne energije, ki jim je potrebna za izvršenje planskih nalog. ODS je družbeni plan sprejel in sklenil, da se stori vse, da se omogoči ne le izvršenje, temveč prekoračenje. Težave, ki bi med letom nastale, pa bo ODS sproti reševal in zahteval od vsakega zaposlenega, da izpolni vse svoje obveznosti. To ne bo težko, ker ima podporo in zaslombo vsega kolektiva, sindikata in ŽK.

VALJARNA

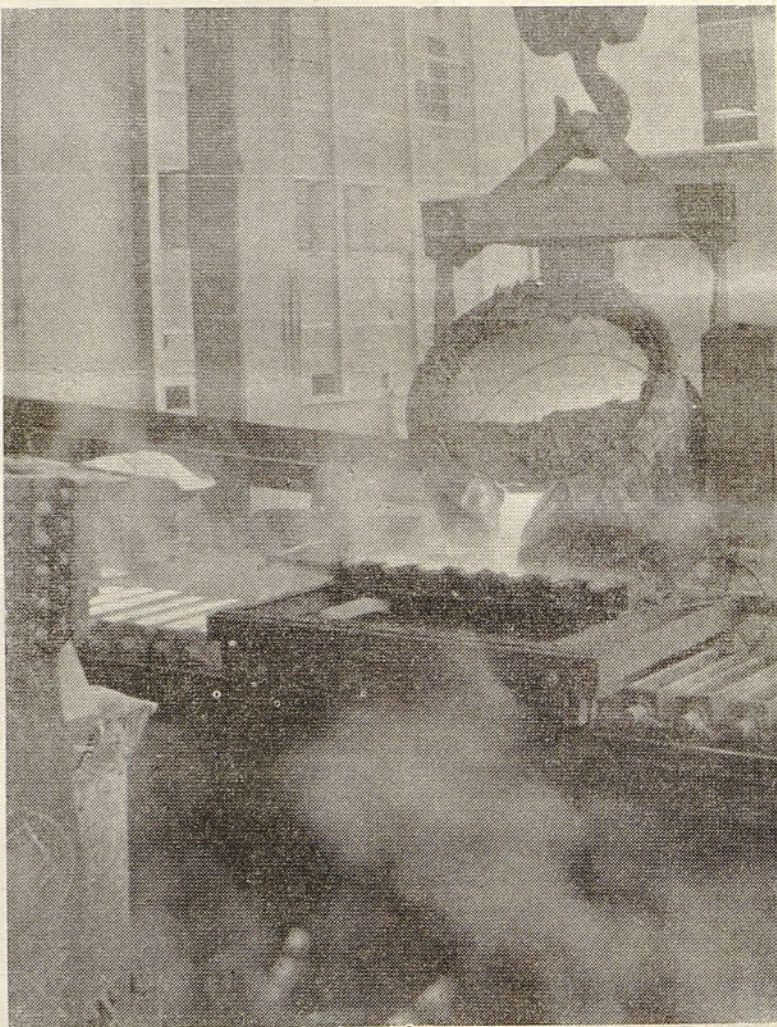
Člani ODS obrata valjarne so se sestali 21. decembra na svojem 23. rednem zasedanju, da bi obravnavali izpolnitev proizvodnega plana za november. ODS je ugotovil, da v mesecu novembru obrat ni v celoti izpolnil fizični plan proizvodnje, je pa finančni plan močno prekoračen; doslej je to najboljši mesec v pogledu realizacije in dohodka. To je pripisati veliki proizvodnji vzmeti. Tudi zastoji na progah so bili v novembru pod normativi, isto velja za porabo generatorskega in plavžnega plina. Obrat valjarne skupno z obratom jeklarne, beleži v letu 1963 močan kvaliteten vzpon in s tem tudi močno povečan dohodek. ODS je še ugotovil, da proizvodnja kljub težavam, ki se javljajo zaradi nizke zaloge ingotov dobro teče in je z uspehi zadovoljen. Obratvodstvo, ODS in komerciala delajo na tem, da bi se zaloge ingotov povečala, ker bi se zaradi vsklajenega programa proizvodnje ista lažje odvijala.

V obravnavi HTV problematike v obratu valjarne je ODS pregledal stanje varnostnih in higienskih naprav v obratu in dal nekatere predloge in zahteve, da se stanje popravi. V mesecu novembru je bilo 5 manjših nezgod, ki pa niso imele posledic. Opozoril je delovodje, da poostrijo kontrolo nad nošenjem zaščitnih sredstev in upoštevanjem HTV predpisov in navodil.

ODS je brez pripomb sprejel osnutek Pravilnika o povračilih prevoznih stroškov in priporočil DS podjetja, da ga sprejme.

Tovariš Fridl Franc, delovodja je izpolnil pogoje za upokožitev, zato je ODS sklenil predlagati upravnemu odboru nagrado v višini 40.000 din.

Na koncu je sprejel prioriteten red upravičencev za stanovanja in ga predložil stanovanjski komisiji pri DS.

zadeve dela v podjetju in sindikalno-političnega dela. S tem hočejo doseči, da bo sleherni vedel, kaj se dela in kako živi v obratu in podjetju sploh.

Posebno točko dnevnega reda so posvetili HTV vprašanjem v obratu. Ugotovili so, da vključ izredno težki mdelovnim pogojem, saj so izpostavljeni vsem vremenskim neprilikam niso imeli nobene večje nesreče pri delu. Zaščitna sredstva imajo redno na razpolago in se jih tudi redno poslužujejo. Res pa je, da je kvaliteta le-teh včasih zelo slaba. V zvezi z nošenjem zaščitnih sredstev bodo v bodoče še poostriili kontrolo nošenja in vzdrževanja, s tem bi bili znižani izdatki za nabavo le-teh. Na koncu seje so obravnavali delovno disciplino in pa skrb za človeka in stanovanjske zadeve zaposlenih na ekspeditu. Na predlog obratvodstva in na osnovi sklepa ODS je bil premeščen tov. Kitak Edi z delovnega mesta »Transportni odpremnik« na delovno

bili stanovanja.

Skupna seja ODS, sindikalnega odbora in oddelka ŽK na ekspeditu je pokazala, da so skupne seje koristne, posebno takrat, ko se razpravljajo o tako važnih zadevah.

ENERGETSKI OBRAT

V tem obratu sta bili kar dve zasedanji tekom decembra. Eden od teh je bil razširjen sindikalno. Obravnavali so osnutek statuta, nim odborom obrata in člani ŽK. stroške energije, stanovanjska vprašanja, družbeni plan za leto 1964 in tekoče zadeve zimskega poslovanja obrata. Na predlog osnutka statuta ni ODS imel nobenih pripomb. V obravnavi stroškov energije pa je ODS analiziral vse momente, ki so vplivali na znižanje ali zvišanje plansko postavljene cene. Ugo-

OSNUTEK STATUTA

5. ORGANIZACIJA DELITVE DELA V DELOVNI ORGANIZACIJI IN DELOVNIH ENOTAH

Za uspešno izvajanje perspektivnih in družbenih planov določi ZŠ take organizacijske oblike, ki garantirajo najracionalnejšo delitev dela.

Za vsakokratno organizacijsko shemo delovne organizacije in delovnih enot železarne, določi centralni delavski svet strukturni plan, ki razmejuje naloge in odgovornosti posameznih enot in dela znotraj enot. Strukturni plan je sestavni del tega statuta.

S strukturnim planom se regulirajo odnosi med enotami, njihove medsebojne odvisnosti v pogledu nalog iz vsakokratnega družbenega plana.

Strukturni plan dopolnjujejo drugi interni predpisi in organizacijski napotki, ki so potrebni za koordinacijo dela.

Organizacijsko shemo delovne organizacije potrdi CDS, ki je pristojen uveljavljati tudi spremembe. Organizacijska shema je sestavni del tega statuta.

Organizacijske oblike delitve dela se morajo prilagajati vsakokratnim družbenim planom, upoštevajoč znanstvene ali praktične izsledke odnosno predloge, ki jih dajejo delovne enote ali posamezni člani kolektiva.

Pri določanju organizacijskih oblik in organizacijske sheme delovne organizacije, je treba poleg splošnih načel racionalne delitve dela, upoštevati še posebej pogoje za formiranje delovnih enot:

— da so dani pogoji za take delovne enote, katerim je možno v okviru družbenega plana določiti svoj plan dela,

— da so dani pogoji analiziranja delovnih uspehov in stroškov,

— da so dani pogoji za formiranje OD po rezultatih dela,

— da imajo delovne enote svoje organe upravljanja.

VI. Organizacija samoupravljanja

Da bi se zagotovila neposredna udeležba pri usmerjanju gospodarskega in drugega razvoja v notranjem in zunanjem življenju delovne organizacije, člani delovne organizacije uveljavljajo svoje pravice in izvršujejo svoje dolžnosti upravljanja:

— z neposrednim upravljanjem delovne organizacije kot celote,

— z neposrednim upravljanjem delovnih enot in

— z volitvami v organe upravljanja delovne organizacije in delovnih enot ter sodelovanjem v organih upravljanja.

Neposredno upravljanje delovne organizacije

Člani delovne organizacije ZŠ upravlja to organizacijo neposredno:

— z zborom kolektiva,

— z referendumom.

Zbor kolektiva skliče predsednik CDS ali najvišji organ sindikalne organizacije.

Sklicatelj določi dnevni red, poročevalce in zapisnikarje ter rok, v katerem morajo biti sestanki izvedeni. Razpravni material mora biti članom na razpolago vsaj 3 dni pred sestankom.

Zbor kolektiva mora biti tehnično izveden tako, da se za celotni kolektiv ali po delovnih enotah ali tudi po izmenah obravnava enotni dnevni red. Zapisnik o razpravi, predlogih in vprašanih obravnava prizadeti organ upravljanja na prvi prihodnji seji.

V pristojnost zbora kolektiva je šteti predvsem:

— predloge za kandidacijo članov v organe upravljanja,

— predloge za normativne akte,

— občasna poročila o delu organov upravljanja, dosežkih poslovanja in razvojne poti delovne organizacije,

— občasna poročila o delu in razvoju družbeno-političnih skupnosti — občine — ter političnih organizacij v del. organizaciji.

Referendum je posebna pravica neposrednega upravljanja, s katerim člani delovne organizacije odločajo o rešitvi, sprejemu ali odklonitvi posebno važnih vprašanj ali splošnega akta.

Referendum razpiše CDS, izvede pa ga njegova volilna komisija. Na referendumu se glasuje neposredno in tajno.

Veljavna je rešitev, za katero se odloči najmanj 50% članov delovne organizacije ZŠ.

Centralni delavski svet je dolžan, da najmanj 8 dni pred referendumom seznani vse člane delovne organizacije z definitivnim osnutkom samoupravnega akta odnosno rešitvijo določenega vprašanja. Pred tem mora centralni delavski svet izposlovati mnenje zbora kolektiva in organov delovnih enot.

Z referendumom se sprejema:

— statut,

— perspektivni plan,

— druga vprašanja, ki so posebne važnosti za poslovanje delovne organizacije kot celote ali za poslovanje delovne enote, kot n. pr. združevanje, pripojitev, delitev delovne organizacije ali izvajanje del, enote in podobna vprašanja,

— če glavni direktor stavi veto na odločitev CDS.

Centralni delavski svet je dolžan razpisati referendum, če v roku 15 dni potem, ko je sprejel posamezni normativni akt ali sklep o temeljnem vprašanju gospodarjenja in upravljanja to zahtevata dve tretjini delavskih svetov delovnih enot.

Neglede na prejšnji člen, se referendum razpiše:

— na zahtevo centralnega delavskega sveta,

— večine delovnih enot (svetov delovnih enot),

— sindikalne podružnice.

Referendum organizira in izvede CDS najkasneje v 6 tednih računajoč, ko je bila postavljena zahteva.

Rezultat referenduma je za organe upravljanja obvezen in ne more noben organ upravljanja skozi 6 mesecev po referendumu menjati sprejeti sklep referenduma.

Delovno enoto upravlja člani neposredno z zborom delovne enote. V delovnih enotah, ki štejejo manj kot 30 članov, vrši zbor istočasno tudi vse funkcije organov upravljanja.

Za zbere delovnih enot se smiselno uporabljajo določila členov tega statuta.

Posredno upravljanje delovne organizacije

Člani delovne organizacije ZŠ uresničujejo svoje samoupravne pravice posredno preko organov upravljanja, toda v mejah veljavnih predpisov in določil tega statuta.

Volitve v organe upravljanja razpiše CDS v skladu z zakonitimi predpisi in tem statutom, izvede pa jih njegova volilna komisija.

Vsi člani delovne organizacije ZŠ, ki so z njo sklenili redno delovno razmerje, imajo pravico voliti in biti voljeni v organe upravljanja.

Člani, ki jim do dneva volitev preneha delovno razmerje in tisti, ki jim je s sodbo izrečena kazen izgube volilne pravice za določeno dobo, nimajo pravic iz prejšnjega odstavka.

Organi upravljanja delovne organizacije ZŠ so:

— centralni delavski svet (CDS),

— upravni odbor (UO),

— glavni direktor.

Organi upravljanja delovnih enot so:

— delavski svet delovnih enot
Centralni delavski svet določa število in obseg delovnih enot na podlagi strukturnega plana in organizacije delitve dela.

Organizacijska shema samoupravljanja je sestavni del tega statuta.

Za izvajanje samoupravnih in delovnih pravic ter dolžnosti morajo delovne enote, katerim so dane pravice samoupravljanja, izpolnjevati pogoje v skladu s čl. CDS je dolžan pred ustanovitvijo preveriti, ali so zahtevani pogoji podani.

Po značaju planskih nalog so samoupravne delovne enote:

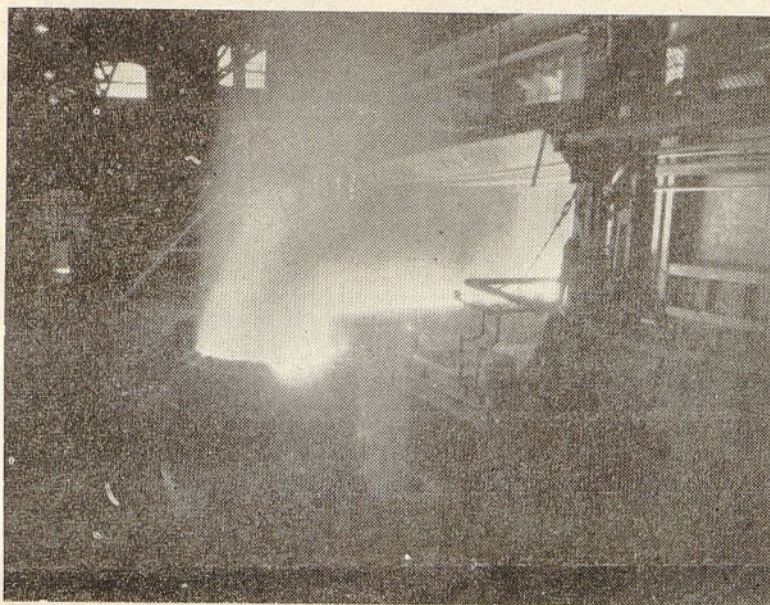
— za proizvodnjo,

— za pomožno proizvodnjo,

— za vzdrževanje in

— za splošne in strokovne službe.

Upoštevajoč principe iz prejšnjih členov, CDS razpravlja in odloči o spremembah organizacijskih oblik samoupravljanja.

Spremembe naj bi se praviloma uveljavile za določeno plansko dobo, predvsem zaradi planiranja, analiziranja rezultatov poslovanja in pogojev organizacije obračunske-evidenčne službe.

Organi upravljanja so dolžni in delovnemu kolektivu in družbeni skupnosti kolektivno odgovorni, da dosledno in smotrno usmerjajo delo in poslovanje delovne organizacije po statutu, perspektivnem planu, letnem planu in drugih samoupravnih aktih.

Zagotoviti morajo zakonitost dela in poslovanja, tehnološki napredek in kvaliteto proizvodnje, uresničevati samoupravne in druge pravice članov kolektiva, skrbeti za ustrezne delovne pogoje in odnose ter dvig osebnega in družbenega standarda članov kolektiva.

Organi upravljanja opravičijo gospodarjenje in dosežen ekonomski učinek:

— če so se iz ustvarjenega dohodka nadomestila sredstva, ki so bila pri upravljanju dejavnosti delovne organizacije porabljena,

— če so se zagotovila sredstva za razširitev materialne podlage delovne organizacije in skupna sredstva za dviganje življenjskega standarda,

— če so se poravnale obveznosti do družbe in

— če so se razdelila sredstva za osebne dohodke v skladu z gospodarskimi uspehi kolektiva in posameznika.

Člani organov upravljanja so dolžni in svojim volilcem odgovorni:

— da vestno izvršujejo svoje funkcije v organih upravljanja, v katere so bili izvoljeni,

— da proučujejo obravnavano materijo in zavestno ter premišljeno o njej odločajo,

— da poročajo na zbore kolektiva o delu svojih organov upravljanja in

(Dalje na naslednji strani)

Razprava o statutu

Z uvodnim delom, ki je že v razpravi, smo za statut obdelali

1. temeljna načela

2. splošna določila

3. sredstva delovne organizacije ZŠ

Po načrtu zgradbe statuta sledi poglavje

4. delovni kolektiv, pravice in dolžnosti članov delovne organizacije.

To poglavje je v konceptu pripravljeno, vendar komisija smatra za primerno, da se razprava o tem izvrši, ko bo predhodno obdelano še

5. organizacija delitve dela

6. organizacija samoupravljanja

7. planiranje v delovni organizaciji in delovnih enotah ZŠ

8. rezultati poslovanja (ugotavljanje in razdelitev dohodka, delitev čistega dohodka ipd.).

stališč smo v razpravah ugotovili potrebo, da se za organizacijo delitve dela (ki je v statutu — osnutku le skromno, načelno obdelana), pripravi samostojni normativni akt.

V samem osnutku imenujemo ta normativni akt strukturni plan ali, če bi ga imenovali tudi načrt organizacije delitve dela s pristojnostmi.

Zakaj samostojni normativni akt (kakor npr. pravilnik o formiranju in delitvi osebnega dohodka, pravilnik o delitvi čistega dohodka)?

Prvič zato, ker je to izredno obširna snov, ki bi sam statut preobremenila.

Drugič, ker je z normativnim aktom — strukturnim planom — možno občasno spreminjanje, češar ne bi mogli doseči s statutom, ki se z referendumom sprejema za daljši čas.

Strukturni plan ali načrt organizacije delitve dela s pristojnostmi, bi CDS sprejel še pred samim statutom.

V diskusiji bo torej razčiščeno, ali je komisija zavzela pravilno stališče!

Kaj vsebuje strukturni plan?

V prvem delu ima ta akt določila okvirnih pristojnosti po sektorjih, določila o organizacijski shemi, pristojnosti spreminjanja organizacijskih oblik, drugi del vsebuje organizacijske sheme delovne organizacije (podjetja) in sheme po sektorjih, tretji del pa so podrobno opisane pristojnosti po sektorjih, oddelkih, obratih in tudi po samostojnih referatih strokovnih služb. Ta tretji del je izredno obširen in vsebuje zadolžitve za celotni mehanizem poslovanja.

Poleg internih pravil o poslovanju, ki ga predpiše glavni direktor, se ta akt dopolnjuje še z navodili, okrožnicami, v končni fazi pa še z opisi delovnih mest, ki so bili letos komisijsko obdelani hkrati z analitično ocenitvijo.

Iz tega sledi zaključek, da smo obdelali vse pristojnosti od vrha navzdol in obratno, kakor tudi obveze koordinacije dela med sektorji, obrati in posameznimi službami.

CDS bo torej z navedenim strukturnim planom sprejel normativni akt, ki generalno deli pristojnosti (pravice in dolžnosti) po vseh delovnih mestih tako, da to predstavlja ob sedanjih pogojih najracionalnejšo delitev dela.

Ta material, ko bo definitiven potrjen, pa je osnova za krojenje določil, ki se tičejo uvodoma navedenih poglavij (6. 7. 8).

ORGANIZACIJA SAMOUPRAVLJANJA

Organizacija samoupravljanja je s statutom opisana enkrat glede oblik izvajanja pravic in dolžnosti upravljanja, obdelani so pojmi samoupravnih aktov, konstituiranje organov in končno pristojnosti organov upravljanja. Vsa določila po prednjih vprašanjih so obdelana le principialno, ker bi se podrobnosti morale obdelati s posebnimi normativnimi akti. Tako bi se predvsem pristojnosti organov upravljanja morale prikazati v tozadevnih poslovnih aktih.

Ob študiju osnutka statuta je bilo mnogo razprav glede oblikovanja enot samoupravljanja. V našem statutu nismo posebej označevali ekonomskih, obračunskih in predračunskih enot, ker definicij za take nazive skratka nismo našli. Zato smo predlagali, da se opremimo enega naziva, tj. delovne enote.

Delovne enote

so na podlagi org. sheme krojene za proizvodnjo, pomožno proizvodnjo, vzdrževanje in splošne službe.

(Nadaljevanje na 4. strani)

OSNUTEK STATUTA OSNUTEK * STATUTA OSNUTEK STATUTA * OSNUTEK STATUTA OSNUTEK * STATUTA OSNUTEK STATUTA * OSNUTEK STATUTA OSNUTEK

— da vestno ter disciplinirano izvršujejo svoje delo na delovnem mestu in se aktivno udeležujejo v družbeno-političnem delu.

Če organi upravljanja ali njegovi posamezni člani ne izvršijo svojih nalog v skladu s prejšnjimi členi tega statuta, se lahko po postopku, ki je določen z zakonitimi predpisi in določili tega teksta, odpokličejo pred potekom mandatne dobe, za katero so bili izvoljeni.

(Glede imunosti, kakšne ugodnosti, pravice posebnega značaja, odpoved)?

Samoupravni akti

Delovni kolektiv in organi upravljanja urejajo odnose v delovni organizaciji s pomočjo samoupravnih aktov:

- statut,
- perspektivni plan,
- letni družbeni plan,
- normativni akti (pravilniki in poslovniki),
- sklepi in odločbe.

Vsi samoupravni akti morajo biti v skladu s splošnimi in zakonitimi predpisi kot tudi z višjimi samoupravnimi akti delovne organizacije.

STATUT je temeljni in najvišji samoupravni akt delovne organizacije. Osnutek statuta sprejme CDS na podlagi predhodne obravnave z zborom kolektiva in organi upravljanja delovnih enot, potrdi pa ga kolektiv z referendumom.

Osnutek statuta se pred referendumom predloži občinski skupščini Celje v razpravo.

PESPEKTIVNI PLAN ŽS je temeljni akt poslovanja delovne organizacije in njenega razvoja za dobo več let.

Perspektivni plan sprejme delovni kolektiv z referendumom po istem postopku, kot se sprejema statut delovne organizacije.

LETNI DRUŽBENI PLAN, proizvodni in finančni plani, so temeljni akti poslovanja za dobo enega leta, v skladu s perspektivnim planom delovne organizacije. Te plane sprejema in potrdi CDS po predhodni obravnavi z zborom kolektiva in organi upravljanja delovnih enot ter uskladi tvori z družbenimi plani političnih-teritorialnih enot, družbenim planom občine Celje.

NORMATIVNI AKTI so pravilniki in poslovniki. S pravilniki se urejajo posamezna področja odnosa v delovni organizaciji. S poslovniki se predpiše postopek in način dela samoupravnih organov.

Pravilnike in poslovnike sprejema CDS na podlagi predhodne obravnave z zborom kolektiva in organi upravljanja delovnih enot. CDS lahko pristojnost sprejemanja prenese tudi na UO ali na DSE za zadeve, ki jih smatra, da jih navedeni organi lahko samostojno obravnavajo.

SKLEPI so samoupravni akti vseh samoupravnih organov delovnega kolektiva ŽS in njenih delovnih enot, s katerimi urejajo zadeve iz svojega delovnega področja.

Sklepi so lahko normativnega ali izvršilnega značaja, imajo pa lahko značaj napotka ali tolmachenja za enotno uporabo zakonitih in normativnih aktov upravljanja v delovni organizaciji.

Sklepi, ki so izdani za izvršitev letnega družbenega plana, se uporabljajo za čas, za katerega je izdan letni družbeni plan.

ODLOČBA je izvršilni samoupravni akt, s katerim pristojni organ upravljanja ali njegova pooblaščenca komisija, glavni direktor ali pooblaščenca upravna služba objavi rešitev za določeno zadevo iz svojega delovnega področja.

Odločbe morajo temeljiti na zakonu ter normativnem aktu ali sklepu organa upravljanja.

Za smotno izvajanje tega statuta je CDS dolžan, da sprejme naslednje pravilnike:

- o delitvi čistega dohodka,
- o delitvi osebnih dohodkov,
- o higiensko-tehnični varnosti,

— o članstvu v delovni organizaciji ŽS (del. razmerja) itd.

Pripomba: Obravnava naj se, kateri normativni akti v obvezni, da jih sprejme CDS!

CDS sprejme pravilnike tudi v drugih zadevah, za katere smatra, da je tak akt potreben, ali če se tak akt zahteva s splošnimi zakonitimi predpisi.

Za izdelavo osnutkov samoupravnih aktov se CDS poslužuje organov upravljanja v delovnih enotah, svojih stalnih ali začasnih komisij ali posebnih v ta namen določenih strokovnih komisij, odnosno strokovnih služb.

Glede na vsebino in pomen posameznega samoupravnega akta določi CDS tudi postopek obravnavanja po vnaprej določenih terminih.

Samoupravni akt dobi svojo veljavo z datumom, ki ga določi CDS.

Objava samoupravnih aktov se izvrši na običajen način (oglasna deska, Storski železar in podobno).

Konstituiranje samoupravnih organov

Vsi samoupravni organi v delovni organizaciji se konstituirajo z neposrednim in tajnim glasovanjem.

CDS razpiše volitve v roku, ki ga določi pristojni družbeni organ. Hkrati s razpisom imenuje CDS komisijo za izvedbo volitev in komisijo za volilni imenik.

CDS se voli izmed članov delovne organizacije na vsakih 50 članov po enega.

je sodelovalo več kot ena četrtina zaposlenih.

Pripomba: Sindikalna podružnica predlaga, da mora za to sodelovati vsaj 50% zaposlenih.

Predlog za odpoklic posameznega člana CDS vložijo zbor tiste delovne enote, v kateri je ta član zaposlen.

Predlog za odpoklic celotnega CDS ali posameznega člana CDS lahko vložijo tudi drugi z zakonom določeni upravičenci.

Predlog za odpoklic mora biti pismen in obrazložen.

Predlog za odpoklic se vložijo pri volilni komisiji CDS, ki je dolžna o tem obvestiti CDS. Če so podani vsi zahtevani pogoji, CDS razpiše referendum o odpoklicu celotnega CDS.

Če referendum predlog o odpoklicu potrdi, CDS razpiše nove volitve in hkrati sprejme sklep o svojem razpustu.

Pri odpoklicu posameznega člana CDS se izvrši referendum v tisti delovni enoti, ki je tega člana izvolila.

Centralni delavski svet izvoli iz svoje srede:

- predsednika,
- namestnika predsednika in
- stalnega zapisnika.

Centralni delavski svet voli upravni odbor, ki šteje 9 članov, od katerih mora biti najmanj 5 članov centralnega delavskega sveta.

Glavni direktor je po svojem položaju član UO.

Upravni odbor voli iz svoje srede predsednika, ki mora biti

RAZPRAVA O STATUTU

(Nadaljevanje s 3. strani)

Osnova za formiranje delovne enote je podana, če je možno enotiti

— določiti plan dela (proizvodni ali predračunski)

— analizirati delovni uspeh in stroške

— formirati organe upravljanja dela in

— formirati organe upravljanja skladno z organizacijo delitve dela imamo na ta način doseženo

tudi enotnost v pogledu strokovnega vodenja in samoupravljanja, tako da teh pojmov ne ločimo vsakega zase. Za razliko od sedanjih praks bi torej ne bila ena predračunska enota (ki je imela zapadenih kar 5 sektorjev), pač pa delovna enota npr. za komercialni sektor posebej, kadrovske posebej, finančni posebej itd), da ne govorimo o delovnih enotah proizvodnje in vzdrževanja, ki so že sedaj bile vsaka zase.

Vsaka delovna enota bi torej ob organu samoupravljanja imela enega odgovornega vodjo, s čimer preprečimo dvotirnost ali neskladnost ali neopredeljena odgovornosti, ki se pri drugačni organizaciji kaj hitro pojavijo.

Do takega stališča smo prišli na podlagi študija strukturnega plana.

Glede na principe, ki smo jih določili za formiranje delovnih enot, moramo sedaj preizkusiti, ali so v celoti upoštevani, da si zagotovimo enotnost pri razporejenju v določeni delovni enoti.

PLANIRANJE

Če k temu dodamo še kratko pojasnilo glede planiranja, bomo ugotovili, da bodo članom kolektiva razumljive naloge iz družbenega plana šele tedaj, ko bodo te razdeljene po enotah. Prav je, da si vsak član odmeri dozo prizadevanja za celotni družbeni plan podjetja, toda še bolj je prav, da ima jasno in konkretno nalogo za delovno enoto, v kateri dela. Tak plan po enotah pa je možno napraviti tudi za splošne službe, le da se po vsebini razlikujejo od planov v proizvodnih enotah. Za enote nastopajo pač različna merila, ki jih je treba ugotoviti in po možnosti število kriterijev stalno večati.

Delovne enote bodo zato poleg akcijskih programov, ki so pri nas že v napadi, morale same podrobneje izdelati plan svojih nalog, ki bodo mogle spremljati in sproti analizirati rezultate dela.

S tako kontrolo poslovanja pa se ustvarja garancija za napredek. CDS bo ob decentralizaciji obvez lažje usmerjal celotno dejavnost, skrbel za nadaljnje izboljšave, koordinacijo med enotami itd. Iz sheme, ki je priložena osnutku statuta je razvidno, kakšna je organizacijska delitev dela ob sedanjih pogojih in kakšna je

temu analogni krojena tudi organizacija samoupravljanja.

REZULTATI POSLOVANJA

Poglavje o ugotavljanju rezultatov poslovanja ima dober del takih določil, ki so posledica obsega ugotovitih predpisov. Tudi ugotovitve in razdelitev dohodka se določa z vsakokratnimi predpisi, zato je odprto vprašanje, ali smo z osnutkom ta del statuta pravilno rešili. Verjetno smo se glede tega spustili v podrobnosti, ki v statutu ne spadajo.

Bolj se nam zdi aktualen del, ki govori o rezultatih poslovanja po delovnih enotah. V statutu omenjamo obračunsko shemo, ki je interesantna zato, da bi se spoznali z elementi kalkulacije in obračuna, ki jih sedanja tehnika obračunavanja zmore. Sedaj ostaja težnja, kar je zagotovljeno s posebnim členom v statutu, da se obseg kriterijev obračuna stalno veča in s tem pripomore k hitrejši in jasnejši analizi poslovanja.

Določila, ki se nanašajo na delitev čistega dohodka in formiranje skladov, so principialnega značaja. Glede tega se naslanjamo na pravilnik o delitvi čistega dohodka, pravilnik o formiranju in delitvi osebnega dohodka.

Za člane kolektiva je vsakakor zelo zanimivo vprašanje decentralizacije skladov. Razprava v tej smeri naj ugotovijo upravičenost delitve sredstev v vidiki rentabilnega računa. Pri tem ne sme izostati analiza o obvezah po enotah, saj bi tudi to hkrati z delitvijo skladov spadalo v pojem decentralizacije.

Ali je v tej situaciji, ko smo že v rekonstrukciji, možno gospodariti decentralizirano tako v pogledu delitve skladov in pogledu delitve obvez (nabava osnovnih sredstev, velika popravila, obratni skladi), bi pokazale analize — izračuni!

Iz prakse lahko trdimo, da je združevanje sredstev in usmerjanje teh po nekem prioritarnem planu — vsekakor najbolj smotno. Zlasti velja to za našo delovno organizacijo.

Ob planu rekonstrukcije in sedemletnem planu ne bi smeli dopuščati, da se sredstva decentralizirajo v prid posameznih enot, ki bi bogate, a druge močno zaostajale, pa naj bo to v pogledu vzdrževanja, investicij ali osebnega dohodka, če vemo, da so si sicer enote med seboj v dovisnosti. Tudi ob centraliziranih skladih in obvezah mora biti vidilo izračun produktivnosti, rentabilnosti ter usklajenost družbenega in osebnega standarda.

Osnutek statuta upošteva prej navedene principe in je prav, da se o njih temeljito razpravlja.

moupravnih predpisov.

Občasne komisije CDS se volijo za reševanje posameznih vprašanj.

Pripomba: sedaj je mnogo več komisij. Razprava naj odloči, katere pridejo v poštev.

Glavnega direktorja imenuje na podlagi javnega razpisa CDS na predlog razpisne komisije po pogojih in postopku, kot to določa zakon.

Glavni direktor se imenuje za čas, ki ga določa zakon in je po istem postopku lahko znova imenovan. CDS ali drug pristojni organ lahko ob pogojih, ki jih določa zakon, razreši direktorja še pred potekom časa, za katerega je bil imenovan.

Skladno s členom, ki določa število in obseg delovnih enot (org. shema samoupravljanja), CDS razpiše volitve v delavske svete delovnih enot. Volitve v delavske svete delovnih enot se razpišejo hkrati z razpisom volitev v CDS.

Delavski svet delovnih enot (DSE) se volijo izmed članov delovne enote. Število članov DSE določi CDS.

V delovnih enotah, ki štejejo pod 30 članov, prevzamejo funk-

cije delavskega sveta zbori delovnih enot.

Varianta:

da se volijo odbori delovnih enot, morda celo tako, da se v enotah s predračunom tudi, če štejejo več kot 50 članov, volijo prav tako odbori.

Delavski svet delovnih enot se volijo na podlagi enotne kandidatne liste, ki jo predloži sindikalna podružnica ŽS.

DSE se voli za mandatno dobo dveh let, vsako leto pa se na novo izvoli polovica njegovih članov. Nihče ne more biti več kot dvakrat zaporedoma član DSE.

Vodja delovne enote ne more biti član DSE.

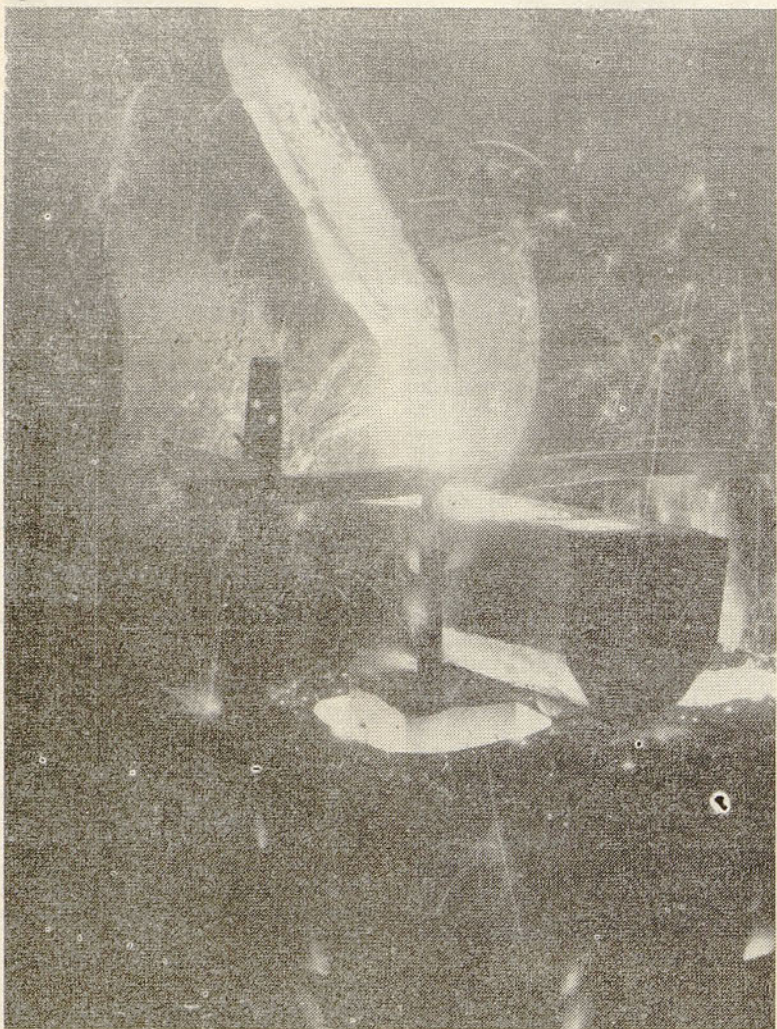
Vodni odbor delovne organizacije na podlagi predhodnega javnega razpisa.

Odločbo o imenovanju izda glavni direktor.

Določila tega statuta (ki se nanašajo na odpoklic) se analogno uporabljajo tudi za delavske svete enot ali njihove člane.

DSE lahko izvolijo stalne ali občasne komisije, katerih predsedniki morajo biti člani DSE.

(dalje na naslednji str.)

Delovne enote, ki štejejo manj kot 50 članov, imajo izjemno pravico prav tako do enega člana CDS.

CDS hkrati z razpisom za volitve določi število kandidatov po posameznih delovnih mestih.

CDS se voli na podlagi enotne kandidatne liste, ki jo predloži sindikalna podružnica ŽS.

CDS se voli za mandatno dobo dveh let, vsako leto pa se na novo izvoli polovica njegovih članov. Nihče ne more biti več kot dvakrat zaporedoma član CDS. Direktor ne more biti član CDS.

CDS in poedini člani se lahko odpokličejo tudi pred potekom časa, za katerega so bili izvoljeni.

Predlog za odpoklic celotnega CDS vložijo zbor kolektiva, če tako odločijo sestanki, na katerih

član centralnega delavskega sveta, namestnika predsednika in stalnega zapisnika. Glavni direktor ne more biti predsednik upravnega odbora.

Mandatna doba UO traja eno leto. Nihče ne more biti več kot dvakrat zaporedoma član UO.

Centralni delavski svet voli stalne in občasne komisije, katerih predsedniki morajo biti iz vrst članov centralnega delavskega sveta.

Stalne komisije CDS so:

- komisija za gospodarska in finančna vprašanja,
- komisija za plan ter tehnična in razvojna vprašanja,
- komisija za zdravstveno in tehnično varnost delavcev,
- kadrovska komisija,
- komisija za pritožbe glede delovnih razmerij,
- komisija za kaznovanje kršitev delovne discipline in sa-

OSNUTEK STATUTA * OSNUTEK STATUTA * OSNUTEK STATUTA * OSNUTEK STATUTA * OSNUTEK STATUTA * OSNUTEK STATUTA * OSNUTEK STATUTA

CENTRALNI DELAVSKI SVET

Centralni delavski svet je najvišji organ upravljanja v delovni organizaciji ZS, ki v okviru zakonitih določil, statuta in perspektivnega plana delovne organizacije sprejema samoupravne akte in odloča o temeljnih vprašanjih gospodarjenja, poslovanja in razvoja.

Način poslovanja, obseg pristojnosti posameznih organov upravljanja in koordinacije dela ureja in določa centralni delavski svet s posebnimi poslovniki, katerih določila morajo biti v skladu z zakonitimi predpisi in tem statutom.

Poslovnik iz prejšnjega člena morajo obsegati zlasti:

— opis pristojnosti organov samoupravljanja;

— pravice in dolžnosti predsednika in članov organov samoupravljanja;

— način priprave in sklica zasedanj, sklepčnost, sprejemanje sklepov, zapisniki in podobno.

V pristojnost centralnega delavskega sveta je poleg zadev, ki jih določajo zakonski in ostali predpisi, določila tega statuta, šteti zlasti naslednje dolžnosti:

— sprejem normativnih aktov ZS;

— sprejem letnega družbenega plana in pripadajočih planov po posameznih področjih dela;

— sprejem akcijskega programa;

— sprejem zaključnega računa, kvartalnih obračunov poslovanja;

— odločitev o najemanju posojil za izgradnjo in družbeni standard;

— odločitev o merilih delitve čistega in osebnega dohodka;

— odločitev o nabavi in odtujitvi osnovnih sredstev;

— odločitev o poslovnem sodelovanju in poslovnem združevanju;

— odločitev o združitvi drugih delovnih organizacij z železarno ali razdružitvi posameznih delovnih enot iz delovne organizacije;

— odločitev o organizaciji delitve dela in organizaciji samoupravljanja.

O zadevah, naštetih v prejšnjem členu, mora CDS obvezno organizirati razprave v zborih delovnih enot in njihova mnenja uoštevati pri svojih dokončnih odločitvah.

UPRAVNI ODBOR

Upravni odbor je izvršilni organ CDS.

UO je odgovoren za redno in enotno izvajanje poslovne politike, ki jo določa CDS.

Člani upravnega odbora so za svoje delo v upravnem odboru odgovorni kot uradne osebe. Dolžni so spoštovati gospodarske tajne delovne organizacije ZS.

Po načelu iz prejšnjega člena je upravni odbor dolžan:

— organizacijsko in strokovno usmerjati delo delovnih enot po pristojnostih, ki so določene s strukturnim planom in organizacijo delitve dela;

— predlagati spremembe v strukturnem planu in organizaciji delovne organizacije, delovnih enot ali posameznih služb;

— skrbeti za koordinirano in redno izvajanje letnega družbenega plana ter drugih obvez po vseh delovnih enotah ZS;

— skrbeti za redno izvajanje določil normativnih aktov delovne organizacije, v ta namen izdajati načelne sklepe in tolmačenja za enotno uporabo;

— analizirati poslovanje in dati napotke, ki so skupnega pomena za ves kolektiv;

— predlagati CDS v obravnavo in sprejem normativnih aktov, družbenega plana, zaključnega računa, periodičnih obračunov in drugih analiz poslovanja in tekočih problemov skupnega pomena;

— odločati o zasedbi vodij delovnih enot na podlagi razpisa in predloga kadrovske komisije pri CDS;

— odločiti o pritožbah in prošnjah članov delovne organizacije.

je zoper odločbe direktorja ali pooblaščenih služb, če se tičejo pravic in dolžnosti iz medsebojnega delovnega razmerja;

— odločiti o prošnjah družbenih organizacij in posameznikov, ki se nanašajo na koriščenje centralnih skladov in sredstev ZS;

— odločiti o strokovnem izobraževanju in štipendiranju;

— odločiti o službenih potovanjih članov ZS v inozemstvo;

— nadzirati, da se sredstva skladov ZS uporabijo za namene, kot je določeno to z družbenim planom.

Upravni odbor je tudi pooblaščen za druge zadeve, če tako določajo zakoniti predpisi ali normativni akti delovne organizacije ZS.

Sklepi in napotki UO so obvezni za vse organe delovnih enot, vendar UO z njimi ne sme posegati v pristojnosti in pravice, ki so delovni enoti zagotovljene s statutom, družbenim planom in normativnimi akti ZS.

Pritožbe zoper sklepe UO sprejema CDS, ki odloča dokončno.

Za posamezna področja svojega delokroga lahko UO imenuje svoje stalne ali občasne komisije, ki delujejo kot pomožni strokovni organi. UO lahko take komisije pooblasti, da delujejo kot izvršni organi.

Zoper sklepe teh komisij se člani delovne organizacije lahko pritožijo na upravni odbor.

Pristojnosti in pooblastila teh komisij določa upravni odbor s posebno odločbo, ki jo mora potrditi centralni delavski svet.

GLAVNI DIREKTOR

Glavni direktor je upravni organ delovne organizacije ZS in disciplinski starešina za vse člane delovne organizacije.

Glavni direktor je odgovoren samoupravnemu organu ZS kot organom družbenih skupnosti za zakonitosti dela delovne organizacije ter za izpolnjevanje njenih z zakonom in s tem statutom ali samoupravnimi akti določenih obveznosti.

Za izvajanje perspektivnih, letnih družbenih in vseh drugih planov je glavni direktor hkrati glavni organizator in osebno odgovoren samoupravnemu organu CDS.

Za strokovno izvrševanje vseh zadev skupnega pomena za celotno delovno organizacijo, se glavni direktor orientira po strukturnem planu, katerega predlaga CDS v odobritev. V zvezi s prednjim določil glavni direktor organizacijo dela z delitvijo posameznih pristojnosti — organizacij. Shemo delovne organizacije, katero odobri centralni delavski svet.

Glavni direktor izvaja sklepe centralnega delavskega sveta in upravnega odbora neposredno ali posredno ali posredno preko vodij delovnih enot. V ta namen daje ustmene ali pismene naloge bodisi delovnim enotam ali posameznim odgovornim članom delovne organizacije.

Glavni direktor se pri vodenju delovne organizacije lahko poslužuje posvetovalnega organa — strokovnega kolegija, ki ga v ta namen imenuje sam.

Strokovni kolegij ne more prevzeti v reševanje zadev, ki spadajo v pristojnost samoupravnih organov.

Glavni direktor je pooblaščen zadržati izvršitev nezakonitega sklepa centralnega delavskega sveta. V tem primeru mora postopati po določilih zakona.

Glavni direktor zastopa delovno organizacijo ZS pred državnimi in drugimi organi in v njenih pravnih razmerjih do tretjih oseb.

Pogodba je veljavna in zavezuje delovno organizacijo ZS, ko jo podpisše direktor ali od njega pooblaščen oseba.

Pri sklepanju pogodb in prevzemanju obvez, je glavni direktor dolžan, da upošteva letni družbeni plan in druge samoupravne akte ter sklepe organov upravljanja.

Glavnega direktorja nadomestuje v njegovi odsotnosti tehnični direktor. Namestnik glavnega direktorja v času, ko nadomestuje glavnega direktorja, ima vsa pooblastila glavnega direktorja in opravlja tudi funkcijo člana UO.

Glavni direktor je dolžan, da centralnemu delavskemu svetu in upravnemu odboru redno poroča o rezultatih poslovanja in gospodarskem stanju delovne organizacije, tako kot to določajo zakoniti predpisi ali določila samoupravnih aktov delovne organizacije, odnosno po posebnih zahtevi samoupravnih organov.

DELAVSKI SVETI DELOVNIH ENOT

Delavski sveti delovnih enot, ustanovljeni po določilih tega statuta, so organi upravljanja, ki v okviru zakonitih določil statuta in perspektivnega ter družbenega plana, letnega in mesečnih operativnih planov samostojno sprejema sklepe za izvajanje planskih nalog, ki se tičejo delokroga delovne enote.

Delavski svet delovne enote je pristojen, da:

— predlaga CDS planske obveze za letni družbeni plan;

— prevzame obvezo iz letnega družbenega plana, ki ga potrdi CDS;

— sprejema mesečne operativne plane v skladu z operativnimi plani ostalih delovnih enot ob koordinaciji priprave proizvodnje;

— obravnava gospodarjenje z osnovnimi sredstvi v svoji delovni enoti in daje predloge za uporabo sredstev amortizacije in investicijskega vzdrževanja.

— odloča o vstopu in izstopu članov v delovni enoti, praviloma preko centralne kadrovske komisije in v sodelovanju s kadrovske službo v ZS;

— obravnava sklepe in napotke UO in CDS;

— obravnava poslovni uspeh svoje delovne enote po pokazateljih obračuna in svoji lastni evidenci, ali posebnih analizah železar

poslovanja;

— daje mnenja in priporočila k prošnjam in pritožbam, ki jih člani delovne enote dajejo na UO ali CDS;

— odločajo o zadevah, za katere so pristojni po določilih normativnih aktov ali o tistih, za katere so posebej pooblašteni;

— skrbijo za stalno povezavo s političnimi organizacijami svoje delovne enote;

— nadzirajo izvajanje določil samoupravnih aktov, kolikor se tičejo delovne enote, zlasti še HTV predpisov;

— pomagajo vodji delovne enote pri izvajanju njegovih pooblastil, ki jih ima kot disciplinski starešina in strokovni vodja enote;

— obravnava problematiko, ki jo sporoča vodja delovne enote in o rešitvi sprejema ustrezne sklepe, pomembne za delovno enoto in vse njene člane;

— sprejema akcijski program za izvedbo letnega plana enote in analizira mesečno izvrševanje;

— sprejema interne pravilnike o normah;

— občasno poroča o svojem delu zboru delovne enote, sprejema in obravnava predloge članov in ustrezno ukrepa.

Za posamezna vprašanja svojega delokroga lahko delavski svet delovne enote imenuje stalne ali občasne komisije, ki imajo značaj posvetovalnega organa.

7. PLANIRANJE V DELOVNI ORGANIZACIJI IN DELOVNIH ENOTAH ZS

Delovna organizacija sprovaja poslovno politiko v mejah enotnega gospodarskega sistema in mejah smernic, ki jih predvidevajo perspektivni in enoletni družbeni načrti družbeno politične skupnosti. Pri določanju po-

slovne politike upošteva delovna organizacija činitelje tržnega mehanizma in lastno gospodarsko moč.

V smeri ugotavljanja čim ugodnejših pogojev razvoja, predvsem za delo in pridobivanje dohodka, meril notranje delitve dohodka, uresničevanja načel delitve po delu, enotnosti poslovanja, razvoja materialnih osnov, sprejema delovna organizacija perspektivni in letni družbeni plan.

Organi upravljanja in vodenja morajo na podlagi predhodnih analiz poslovanja predpisati metodološke osnove, na podlagi katerih se izdelata perspektivni ali letni družbeni plan.

Za uresničevanje v planih določenih razmerij, izdaja CDS ZS normativne akte s področja planiranja in poslovanja, ustanavlja s plani interne instrumente notranje delitve dohodka in skladov ter določa ukrepe za izvajanje planirane poslovne politike.

Delovna organizacija ZS analizira in kontrolira rezultate izvajanja poslovne politike. V ta namen si mora zagotoviti in ustvariti sistem koordinacije dela, določen s tem statutom, z delitvijo planskih nalog po enotah, podkrepljen s samoupravnimi akti, tekočimi dogovori in sklepi.

Perspektivni plan

Zaradi uresničevanja načel iz perspektivnih planov družbeno-političnih skupnosti in skladnega razvoja materialnih proizvodnih sil v delovni organizaciji ZS, sprejme ta perspektivni plan, tj. večletni gospodarski plan.

V načelu mora perspektivni plan vsebovati naslednje globalne elemente:

— planske naloge, ki so bile določene za preteklo obdobje;

— izvršitev planskih nalog v preteklosti;

— osnovni cilji in naloge plana za naslednje obdobje in

— ukrepi za zagotovitev plana.

V zvezi s prejšnjim členom mora perspektivni plan vsebovati:

— splošne karakteristike dose- danjega razvoja;

— pregled dosedanjih investicijskih naložb;

— izkoriščanje kapacitet;

— razvoj kooperacije;

— problematiko oskrbe in plas- man;

— razvoj tržišča in problemati- ka izvoza;

— zaposlenost, problem ka- drov, produktivnost dela;

— problematiko notranje or- ganizacije, samoupravljanja;

— delitev celotnega dohodka, dohodka in osebnega dohodka;

— znanstveno raziskovalna de- javnost;

— obseg in struktura proizvo- dne po količini in vrednosti;

— pregled investicijskih na- ložb z opisom objektov v na- slednjem obdobju;

— način financiranja bodočih investicij;

— pogoji za rentabilnost pro- izvodnje

ter druge analitsko-planske ka- zalee, s katerimi se prikaže bo- doče proporce materialnih in proizvodnih sil delovne organi- zacije.

Letni družbeni plan

Delovna organizacija ZS si z družbenim planom za dobo ene- ga leta ureja ekonomsko in teh- nološko problematiko razvoja materialnih proizvodnih sil, ustvarjanju in delitvi dohodka. CDS sprejme družbeni plan po- tem, ko so ga delovne enote ob- ravnavale na svojih zborih in svojih organih upravljanja.

Družbeni plan mora vsebovati planske naloge za:

— realizacijo gotovih izdelkov;

— obseg proizvodnje;

— stroške in ekonomičnost po- slovanja;

— investicije in nadaljnji raz- voj kapacitet;

— formiranje in razdelitev ce- lotnega dohodka, čistega dohod- ka.

Družbeni plan se mora orien- tati po perspektivnem planu de- lovne organizacije in po situaci- ji, ki jo narekujejo družbeni plani družbeno-političnih skup- nosti ter zakoniti predpisi.

Letni družbeni plan obsega:

plan prodaje s tržno analizo, plan investicij, proizvodni plan s kapacitetni- mi, materialnimi izračuni, plan vzdrževalnih del, plan energetskega potreb, plan investicijskega vzdrževa- nja,

plan osvajanja in kvalitetni program,

plan delovne sile in plan pro- duktivnosti,

plan izobraževanja,

plan uvoza in izvoza,

predračuni delovnih enot po- slovanja,

plan poslovnih stroškov,

plan osebnih dohodkov,

plan obratnih sredstev,

plan cen,

finančni plan s planom delitve CD ter OD in sklade.

Sestavni del družbenega plana so akcijski programi delovnih enot.

Družbeni plan delovne organi- zacije kot celote mora biti raz- deljen na celoletno plansko ob- vezo po delovnih enotah v okvi- ru pristojnosti, ki so določene z organizacijo delitve dela. Plan delovne enote se dopolnjuje z njenim programom.

S sprejemom družbenega plana po organih upravljanja in s pri- trditvijo celotnega kolektiva, na- stane obveza za vse člane kolek- tiva pri izpolnjevanju gospodar- ske in poslovne politike železar- ne.

V skladu s potrebami, ki jih pokaže gospodarska situacija in v ta namen izdelane analize tr- žišča proizvodnih zmogljivosti in pogojev dela, lahko delovna or- ganizacija časovno prilagodi iz- vajanje plana. Elementi teh ana- liz so lahko tudi osnova morebit- nih rebalansov plana ali osnova za omejitev delovanja posamez- nih planskih normativov in in- ternih instrumentov delitve.

Eventualne spremembe per- spektivnega ali družbenega pla- na delovne organizacije se uve- ljavijo po postopku, kakor je do- ločen za sprejem teh planov.

Perspektivni in družbeni plan železar

36 morata biti sprejeta en mesec pred nastopom obdobja, za kate- rega veljata.

Letni in mesečni operativni plani

V okviru letnega družbenega plana sprejemajo delovne enote letni in mesečne operativne pla- ne.

Postopek sprejemanja opera- tivnih planov je zaradi koordi- nacije dela določen tako, da de- lovne enote preko svojih orga- nov upravljanja najprej izdelajo predloge, katere uskladi central- na priprava dela, v globalu pa jih potrdi upravni odbor delovne organizacije.

Tako usklajeni plani so obveza za delovno enoto.

Orientacija oziroma izhodišče za operativne plane vseh delov- nih enot so operativni plani pro- izvodnje, katerim se podrejajo ostali operativni plani.

Vsi operativni plani morajo biti proučeni z vidika tržnih pri- lik in proizvodnih zmogljivosti s ciljem kar najugodnejšega eko- nomskega učinka.

Rezultate izvrševanja operati- vnih planov obravnavajo delovne enote in upravni odbor vsak me- sec, obdobjo, tj. kvartalno, pa tu- di centralni delavski svet.

Analize poslovanja oz. izvrše- vanja operativnih planov služi- jo za nadaljnjo orientacijo in ukrepe, ki jih doprinesejo de- lovne enote same, upravni odbor ali centralni delavski svet.

Operativni plani morajo biti sprejeti 8 dni pred nastopom ob- dobja, za katerega veljajo.

Eventualne spremembe opera- tivnih planov so v utemeljenih primerih možne. Na spremembo

(dalje na naslednji str.)

OSNUTEK STATUTA * OSNUTEK STATUTA * OSNUTEK STATUTA * OSNUTEK STATUTA *

lahko vplivajo tržne prilike (otežkočena nabava, drugačni pogoji prodaje), nepredvidene ovire v izkoriščanju kapacitet ali elementarni vzroki. V takih primerih morajo delovne enote biti seznanjene z vzroki, da se sprememba operativnega plana naknadno odobri.

S. REZULTATI POSLOVANJA V DELOVNI ORGANIZACIJI IN DELOVNIH ENOTAH ŽS

Delovna organizacija ŽS posluje samostojno v mejah obstoječih zakonitih predpisov in normativnih aktov, ki jih določa ta statut.

Rezultati poslovanja se za delovno organizacijo kot celoto ugotavljajo mesečno, periodično in letno. Finančno poslovanje je urejeno preko denarnega zavoda.

Temelji za obračun, kontrolo in analizo finančnega in materialnega poslovanja so kalkulacije za proizvodni in finančni plan delovne organizacije.

Kalkulacije bazirajo na:

- normativnih materiala
- normativnih energije
- normativnih pomožnega materiala
- osebnih dohodkih
- predračunih upravne in prodajne ter obratovne režije
- načrtu investicijskega vzdrževanja
- načrtu amortizacije
- načrtu oblikovanja in uporabe skladov (da ali ne)
- interni prodajni ceni

Vse listine denarnega, materialnega, obračunskega in kreditnega značaja, s katerimi se ureja prejem ali izdaja denarja, materiala, medsebojni obračun, kakor tudi listine, po katerih se izvaja knjiženje v poslovne knjige delovne organizacije, morajo biti dokumentirane in predpisno opremljene ter podpisane od glavnega direktorja ali od njega pooblaščen osebe ter od vodje delovne enote — finančnega sektorja.

Poslovno leto je enako kalendarjem. Periodični obračuni se izdelajo za vsako tromesečje v rokih, ki so predpisani z zakoni.

Zaključni račun se izdelava v rokih in na način, kakor to določajo zakoniti predpisi.

Za pravočasno sestavo zaključnega računa sta odgovorna gl. direktor in vodja delovne enote — finančni sektor.

Predlog zaključnega računa prouči upravni odbor, ki ga s pripombami da v razpravo in odobritev centralnemu delavskemu svetu.

varianta: da zaključni račun pregledajo delovne enote oz. kolektiv na zborih?

Ugotovitev in razdelitev dohodka

Mesečni in periodični obračuni morajo za celotno delovno organizacijo izkazovati:

Celotni dohodek
(plačana realizacija in izredni dohodki)

Materialne stroške
(stroški za material, amortizacija, stroški investicijskega vzdrževanja in izredni stroški)

Prispevki pred ugotavljanjem dohodka

(obresti od kreditov, obresti od poslovnega sklada, vodni prispevek, članarine zbornicam in združenju, zavarovalne premije, stroške izobraževanja, osebne izdatke, ki bremenijo poslovne stroške, dopolnilni prispevek za socialno zavarovanje)

Prispevke iz dohodka
(prispevek iz dohodka federacije)

Prispevke od čistega dohodka
(prispevki od izrednih dohodkov, prispevki v družbeni investicijski sklad).

Struktura mesečnih in periodičnih obračunov je določena s predpisi.

Delovna organizacija ŽS ugotavlja z mesečnimi, periodičnimi obračuni:

- dohodek
- čist dohodek I

— čisti dohodek II

(Odprijo je vprašanje, kako se urejuje poslovanje za delovno enoto s samostojnim obračunom, kot npr. Svetina, Rab in še kaj?)

Dohodek delovne organizacije je rezultat, ki ga dobimo s tem, da od celotnega dohodka odbijemo materialne stroške in prispevke pred ugotavljanjem dohodka.

Čisti dohodek II. je rezultat, ki ga dobimo s tem, da od ugotovljenega dohodka odbijemo prispevke iz dohodka federaciji.

Čisti dohodek II je rezultat, ki ga dobimo s tem, da od čistega dohodka I. odbijemo prispevke od izrednih dohodkov in prispevke v družbeni investicijski sklad.

Obvezni prispevki od dohodka in čistega dohodka so določeni s plani družbeno-politične skupnosti oziroma zakonitimi predpisi.

Notranjo delitev čistega dohodka II. ureja delovna organizacija s posebnim normativnim aktom — pravilnikom o delitvi čistega dohodka.

Za delovne enote se ugotavljajo rezultati poslovanja glede na njihove planske obveze.

Za delovne enote proizvodnje, pomožne proizvodnje in vzdrževanje se rezultati poslovanja ugotavljajo mesečno in periodično ter letno. Ti obračuni izkazujejo po delovnih enotah:

- fakturirano realizacijo
- materialne stroške
- prispevke pred ugotavljanjem dohodka
- osebne dohodke

Prispevki pred ugotavljanjem dohodka se za delovno enoto specifikirajo na obresti od kreditov ter obresti od poslovnega sklada, dočim so ostali prispevki upoštevajo skupno v upravno-prodajni in obratovni režiji, deljeni po proporciju iz plana.

Odstopanje v pozitivnem ali negativnem smislu se prikaže z relativnimi pokazatelji, podkrepjeno z analizami, ki so sestavni del obračunov.

V obračunu zajeti osebni dohodki so akontacije individualiziranih osebnih dohodkov ter izdatkov, ki po predpisih obremenjujejo OD.

Na podlagi obračunov iz prejšnjih členov, se za delovne enote ugotavlja dejanska lastna cena za proizvodnjo, pomožno proizvodnjo in vzdrževanje. Posebej se za delovne enote iz prejšnjega odstavka ugotavlja še dosežek količinskega plana in realizacija akcijskega programa.

Za delovne enote poslovanja, ki se za svojo dejavnost financirane po predračunu v okviru kalkulacije in finančnega plana delovne organizacije, se obračuni primerjajo s planom v pogledu:

- materialnih stroškov
- osebnih dohodkov
- potnih stroškov
- stroškov PTT

Obračunska shema

Vsakokratna organizacijska shema delitve dela in shema samoupravljanja je osnova za obračunsko shemo, ki mora poleg tega biti prilagojena veljavnim predpisom o knjigovodstvu.

Obračunska shema je sestavni del tega statuta.

V težnji za izpopolnitev konkretnejšega samoupravljanja mora delovna organizacija hkrati z razvojem tehnoloških procesov in organizacije dela skrbeti za izpopolnjevanje sistema obračunavanja po kriterijih, ki delovnim enotam omogočajo analiziranje delovnih uspehov.

Delovna organizacija kot celota mora zagotoviti analize o poslovanju v smislu zakonitih predpisov in navodil ter zahtev organov družbeno-političnih skupnosti ali organov samoupravljanja, tudi po posebnih pokazateljih, ki so za proučevanje ekonomskega zanimanja.

Delitev čistega dohodka

Pri določanju meril in načel notranje delitve čistega dohodka mora delovna organizacija upoštevati perspektivni in letni družbeni plan. Faktorji ekono-

mičnosti, produktivnosti in rentabilnosti in drugi pogoji nadaljnega razvoja in razširitve materialne osnove, kakor tudi sredstva za družbeni in osebni standard članov delovne organizacije, morajo biti v sorazmerju z doseženimi gospodarskimi uspehi.

Upoštevajoč načela iz prejšnjega člena, delovna organizacija določi z normativnim aktom — pravilnikom o delitvi čistega dohodka — delitev čistega dohodka na sklade in osebne dohodke.

Del sredstev čistega dohodka, ki jih delovna organizacija namenja skladom, se formirajo v smislu veljavnih predpisov, družbenega plana in sklepov, ki jih doprineše centralni delavski svet ob zaključnem računu.

Zaradi smotrnega, racionalnega in perspektivnega gospodarjenja se za delovno organizacijo formirajo naslednji centralni skladi:

- obvezni rezervni sklad
- poslovni sklad
- neobvezni rezervni sklad
- sklad skupne porabe
- drugi skladi

Obvezni rezervni sklad se formira v smislu predpisov.

Neobvezni rezervni sklad je namenjen za nabavo osnovnih sredstev in financiranje investicijske izgradnje ali tudi za OD odnosno korekturo delitve čistega dohodka po zaključnem računu.

Poslovni sklad je namenjen za obratna sredstva, anuitete kreditov, za obratna sredstva in za osnovna sredstva.

Sklad skupne porabe se formira za namene družbenega standarda, izobraževanje, dotacije organizacijam, rekreacijo članov kolektiva in podobno.

PRIPOMBA

Morda je primernejše, da se točneje obeleži osnove formiranja na podlagi normativnih aktov (pravilnika ali poslovnik) poleg sklepa CDS in poleg družbenega plana, ki je orientacija za delo.

Če CDS smatra za umestno, lahko določeni sklad decentralizira na delovne enote. To velja zlasti za sklad skupne porabe ali ob zadostnem razvoju decentralizacije gospodarjenja tudi za poslovni sklad, predvsem glede obratnih sredstev.

Formiranje in delitev osebnih dohodkov določa delovna organizacija ŽS s posebnim normativnim aktom — pravilnikom o formiranju in delitvi OD, v odvisnosti od delitve čistega dohodka po pravilniku o delitvi ČD.

Zaradi pravilnega usklajevanja notranjih odnosov med posameznimi delovnimi mesti, je pri ovrednotenju in določanju meril upoštevati analitično ocenitev delovnih mest kot eno izmed bistvenih osnov za izdelavo pravilnika o formiranju in delitvi OD.

Ugotavljanje in razdeljevanje sredstev za osebne dohodke se vrši po delovnih enotah in za celotno podjetje na podlagi mesečnih in periodičnih obračunov, definitivno pa po letnem zaključnem računu.

Višina sredstev za osebne dohodke je odvisna od dosežene produktivnosti in dohodka posameznih enot ter dosežene realizacije in celotnega dohodka delovne organizacije kot celote.

Iz sredstev, namenjenih za osebne dohodke, mora delovna organizacija izločiti del za rezervni sklad osebnih dohodkov, ki služi za

— pokritje obračunanih osebnih dohodkov v mesecih, ko doseženi čisti dohodek, namenjen za osebne dohodke, ne zadošča za izplačilo obračunanih po pravilniku o formiranju in delitvi OD ali

— občasno dajanje posojil enotam, ki zaradi objektivnih vzrokov niso dosegle najnižjih osebnih dohodkov določenih s pravilnikom o formiranju in delitvi OD.

Osnutek strukturnega plana

Clen

Delovna organizacija ŽS si za izvajanje perspektivnega in letnih družbenih planov urejuje opredelitev pristojnosti po delovnih enotah in posameznih strokovnih službah s strukturnim planom.

Clen

Z delitvijo pristojnosti po delovnih enotah posameznih strokovnih službah teži delovna organizacija hkrati za čim racionalnejšo delitev dela.

Clen

Za celotno delovno organizacijo se določajo okvirne pristojnosti:

Glavni direktor ima v svoji pristojnosti celotno organizacijo dela in izvaja poslovno politiko po vsakokratnem perspektivnem in družbenem planu.

Za izvajanje te funkcije so mu v pomoč vodilni uslužbenci tehničnega, komercialnega, finančnega, splošnega in kadrovskega sektorjev in štabne službe za upravo osnovnih sredstev, organizacijo dela, zdravstveno in tehnično varnost in analizo poslovanja, kontrolo ter plan delovne organizacije.

Tehnični sektor s tehničnim direktorjem na čelu ima v svoji pristojnosti:

- oddelek za tehnološke raziskave, kamor spada kemični laboratorij in metalografski laboratorij,
- pripravo (tehnične in operativne) proizvodnje,
- proizvodne obrate,
- energetske obrate,
- obrate vzdrževanja in
- tehnično kontrolo.

Komercialni sektor s komercialnim direktorjem na čelu ima v svoji pristojnosti:

- nabavo s skladišči,
- prodajo s skladišči,
- ekspedit,
- uvoz in izvoz ter
- analizo tržišča.

Finančni sektor s finančnim direktorjem na čelu ima v svoji pristojnosti:

- finančno knjigovodstvo,
- materialno knjigovodstvo,
- obratovno knjigovodstvo,
- obračunsko knjigovodstvo za OD,

— finančno kontrolo OD.

Splošni sektor z vodjem splošnega sektorja na čelu ima v svoji pristojnosti:

- pravno službo,
- komunalni oddelek,
- službo družbene prehrane,
- zaščitno službo,
- administracijo organov upravljanja,
- informacije,
- arhivo delovne organizacije

Kadrovski sektor s kadrovskim direktorjem na čelu ima v svoji pristojnosti:

- disciplinske in delovno-pravne zadeve,
- delovna razmerja,
- socialno delo,
- izobraževanje kadrov,
- osebni dohodki.

Povečane strojne kapacitete v obdelovalnici valjev v letu 1965 narekujejo potrebo po izučitvi novih strugarjev valjev. Zato objavljamo

RAZPIS

za sprejem v poklicno šolo za odrasle za poklic: strugarjev valjev

POGOJI ZA SPREJEM SO:

- da je kandidat član kolektiva Železarne Štore;
- da ima kandidat dovršenih najmanj 6 razredov osemletke (zaželena dokončana osemletka);
- da ni starejši od 30 let;
- da je odslužil kadrovske rok v JLA (ali potrdilo o stalni ne-sposobnosti za službo v JLA).

Pismene prijave je vložiti pri tov. Vrečku Borku v kadrovskem sektorju najpozneje do 31. januarja 1964. Poklicna šola prične s poukom predvidoma v začetku februarja in bo trajala 1 leto. Po uspešno dokončani šoli prejmejo absolventi spričevala za poklic: strugar valjev. Pismeni prijavi je priložiti življenjepis kandidata.

Med šolanjem ostanejo kandidati v delovnem razmerju z Železarno Štore.

KADROVSKI SEKTOR
Oddelek za izobraževanje

Clen

Obseg pristojnosti po posameznih sektorjih je osnova za organizacijsko opredelitev po oddelkih, obratih, referatih.

Delitev pristojnosti mora sloveti na analizah strokovnih nalog, pravilne koordinacije, upoštevajoč razpoložljiva sredstva in objektivne okoliščnosti za posamezno področje dela.

Clen

Vsak vodja sektorja daje predloge organizacije dela, ki jo za celotno delovno organizacijo vsklajuje glavni direktor.

Centralni delavski svet prouči organizacije delitve dela tudi z vidika organizacije samoupravljanja.

Clen

V smislu prejšnjih členov proučena organizacijska shema delovne organizacije mora poleg tega bazirati na znanstvenih in praktičnih izsledkih ali tudi predlogih posameznih članov delovne organizacije, če so za to podane potrebne utemeljitve.

Clen

Organizacijska shema delovne organizacije je sestavni del strukturnega plana.

Opredelitev pristojnosti se obvezno označuje po decimalni klasifikaciji, ki se predpiše z internimi pravili po glavnem direktorju. Klasifikacija pristojnosti je hkrati tudi obvezna oblika notranje evidence v poslovanju in arhiviranju poslovne dokumentacije.

Clen

Opis pristojnosti po sektorjih in znotraj teh po obratih, oddelkih, referatih in posameznih strokovnih službah, je sestavni del tega plana.

Opis pristojnosti naveden v prejšnjem odstavku služi kot obvezno navodilo prizadetim službam, enotam in hkrati tudi organom upravljanja za spoznavanje vsebine dela in nalog, zlasti organom upravljanja v delovnih enotah.

Clen

Strukturni plan z opisom pristojnosti po posameznih sektorjih in oddelkih, obratih ter samostojnih referatih dopolnjuje analitična ocena delovnih mest.

Clen

S spremembo strukture dela se obvezno spremeni strukturni plan in ob posebnem vplivu tudi organizacijska shema delovne organizacije. Ne glede na prednje pa lahko glavni direktor predlaga spremembe, ki jih potrdi centralni delavski svet, kadar so analize poslovanja in organizacije dela v ta namen utemeljene.

Clen

Ta strukturni plan se uveljavi z dnem, ko ga potrdi centralni delavski svet.

(Sledijo opisi pristojnosti po sektorjih, obratih, oddelkih in samostojnih referatih).

NA OBISKU...

Bilo je neke decemberske nedelje, ko sem stopil na cesto proti Svetini z željo, da preživim popoldan na svežem zraku. Pospešil sem korak, da bi prišel čim prej nekoliko više. Vedel sem, da je tam gori sonce in prav na vrhu tudi moj cilj — koča na Svetini. Tolikokrat sem že bil gori, z avtobusom, peš, nekoč pa sem se po klancu celo premetaval s kolesom. Nikdar pa še nisem videl teh krajev pobeljenih s snegom.

S prijateljem, domačinom sva prispela do nekakšnega križišča, bolje rečeno odcepa. Ob poti stoji hiša, o kateri mi je sopotnik pripovedoval, da je to Ocvirkov dom. Ocvirkov dom? Saj res,

nih čistih proletarcev. Na poti domov pa so njihove misli zopet pri plugih, kosah...

Tudi cesto, po kateri sva hodila, je zgradila solidarnost pridnih Kmpolčanov. Pljunili so v roke in začeli. Obvezali so se, da bodo prispevali vsak najmanj sto udarniških ur. Kdor ni utegnil delati, je svoje ure plačal. In pred dobrim letom so jo zgradili. Toda cesta ni edini rezultat njihove solidarnosti. Tudi vodovod je nastal podobno. Mar se ne sliši lepo, če se lahko pohvalijo, da ima skoraj vsaka hiša vodovod?

Ustavila sva se pred nekoliko večjo hišo. Sopotnik me je poučil, da je to šola, duša in telo

mnenj: eni vztrajajo na tem, da hočejo nov kulturni dom. Drugi bi bili zadovoljni, da bi zgradila Zelezarna v Kmpolah stanovaljski blok, v katerem bi bil tudi nekoliko večji prostor, ki bi ga uporabljali v družabne namene. Okrog obeh variant je bilo že precej besed, drži pa eno: Kmpolčani zaenkrat nimajo niti tega, niti onega. Pa tudi za vnaprej si menda še niso povsem na jasnem, kako bo!

Stopila, boljše rečeno prerinila sva se proti vratom in plačala vstopnico. Pred vrati sem sanjal, kako udobno bom sedel za tistih sto din, ki sem jih žrtvoval za vstopnico. Toda moje upanje se je sprevrglo v bojazen, čim sem prestopil prag tako imenovane »dvorane«. Zagledal sem prostor v izmeri nekako 8 x 6 m. Pri vratih je bil stisnjen majhen, improviziran oder, le kakšen meter od njega pa že prva vrsta z gledalci. Teh je bilo več in več. Prišli so, da bi videli svoje ljudi, sovaščane in se nasmejali njihovim šalam, se razveselili ob zvokih kvinteta Rudija Močnika in zaploskali folklorni skupini, ki jim je s pesmijo in plesi pričarala nekdanje čase.

Ob pogledu na vse to, sem se zamislil. Navdušili so me. Vsi, izvajalci na odru in gledalci. V tako skromnih pogojih, kot jih imajo, bi marsikdo ne hotel recitirati niti uboge pesmice, tele grče pa ti naštudirajo triurni program in spravijo z njim v dobro voljo še tako črnogleda kritika.

Po predstavi sem izvedel, da vadijo dvakrat tedensko, da sami rišejo kulise, da jim namesto reflektorjev služijo baterije... Fantom in dekleto pa vse to ne dela preglavice. Nasprotno, v vsem tem vidijo posrečeno obliko rekreacije, sprostitve in razvedrilo. Človek bi pričakoval, da imajo kot vaščani težave s kadrom. Toda ne. Mladi ljudje celo iz najbolj oddaljenih vasi so srečni, če jih Kmpolčani sprejmejo v svoje vrste.

Ko smo potem pri Špulcerju s kuhanim vinom preganjali gripo, sem izvedel še marsikaj. Izvajalci so s radostnimi obrazi zagotavljali, da bodo imeli z veseljem večerom podoben uspeh tudi na Teharjah, Storah, Šmarju in morda še kje. Povedali so tudi, da si močno žele male trgo-

Statistična kontrola kvalitete proizvodov

Zahteve tržišča v pogledu kvalitete proizvodov neprestano rastejo. Če si hoče podjetje zagotoviti tržišče in ugled, mora tudi svoji kontroli kvalitete proizvodov metod kontroliranja proizvodnje.

Stara, klasična metoda kontrole se omejuje samo na pregled finalnih proizvodov, dočim se po svetu v vseh industrijsko razvitih državah, pa tudi ponekod pri nas, že uporabljajo nove metode, ki streme za tem, da se kontrola vrši tako, da se že v toku proizvodnega procesa lahko pravčasno vpliva na kvaliteto in ekonomičnost dela. Te nove metode so danes znane pod imenom »statistična kontrola kvalitete«. Kjerkoli je ta metoda upeljana, je pokazala, da je ekonomsko popolnoma upravičena, ker omogoča zmanjšanje izmečka, večje izkoriščanje kapacitet, zmanjšanje sporov okrog kvalitete in podobno. V skrajni liniji pa indirektno vpliva na večji dohodek podjetja zaradi večje kvalitete dobre proizvodnje in s tem seveda tudi na boljše OD kolektiva.

Prednost statistične kontrole kvalitete je v tem, da v toku celega tehnološkega procesa spremlja posamezne njene elemente in analizira vplive, ki so povzročili eventualno nestabilnost proizvodnega procesa, ter daje možnosti za takojšnje tehnične ukrepe za odpravo teh vplivov. Ker statistična kontrola pokaže **mešto in trenutek**, ko je prišlo v proizvodnji do neželjenih odstopanj, jo je treba smatrati kot preventivo, ki omogoča, da se drži proizvodni proces neprestano v stanju, ki daje najboljše rezultate.

Metoda sloni na matematično-statističnih zakonih in ima zelo široko uporabnost.

Metodo je gradilo veliko število znanstvenikov, matematikov

in tehnikov, ter jo s pridom uporabljajo v zadnjih 15 letih veliko število industrijsko razvitih držav v vseh mogočih panogah industrije, pa vendarle znanstveniki trde, da je neobdelanih še ogromno možnosti koristne uporabe in da je to še bogato znanstveno polje bodočnosti.

Strokovnjaki, ki se ukvarjajo z organizacijami služb kvalitete, so združeni v tako imenovanih »organizacijah statistične kontrole kvalitete« in že sedmo leto prirejajo evropsko konferenco. Posebno mnogo pa se ukvarjajo s to vedo na Japonskem, kjer doštudira vsako leto na stotine tehnikov — specialistov za statistično tehnično kontrolo, ter je njihovo delo povsod posebno stimilirano. Tehnika te kontrole je pri njih standardizirana že od leta 1949.

Tudi pri nas si je statistična kontrola začela utirati pot v našo industrijo, pa smatram, da bi bilo za naše podjetje zelo koristno, če bi v najbližji bodočnosti uvedli pri našem OTK to sodobno metodo kontrole. Priprave in prvi poizkusi so v teku in študije so pripravljene tako, da ne zahtevajo povečanih stroškov spremljanja proizvodnega procesa s statistično kontrolo, temveč se zaenkrat statistično urejujejo in analizirajo samo podatki, s katerimi že itak razpolagajo obrati, laboratoriji in OTK. Potrebno je le nekaj ljudi v OTK, ki se bodo bavili izključno s to materijo. Toda ti stroški so v primeri s koristmi, ki jih bo s časom dala ta metoda kontrole, res minimalni.

Te vrstice so napisane le kot skromna informacija kolektivu o pomembnosti te drugod že priznane metode kontrole, ki bo prav gotovo tudi v našem podjetju našla in upravičila svoje mesto.

Namesto informatorja

Po četrti številki »Informatorja« je prav, da kritično pregledamo vsebino prejšnjih števil, pomanjkljivosti in morebitne izboljšave. Prav je tudi, da nekoliko obširneje razjasnimo namen, obseg in način informiranja v naši rubriki.

Namen. Informator prinaša kratke zanimivosti iz literature, to je iz raznih revij in tudi iz knjig, v glavnem v obliki izvlečkov. Namenjene so širokemu krogu strokovnjakov, ki se za livarstvo našega podjetja zanimajo. Nimamo pa namena zanimivosti podrobneje razložiti, saj mora biti k informaciji vedno navedena tudi revija oziroma knjiga, iz katere je izvleček vzet.

Informacije (posebno, če se sistematično izbirajo) imajo namen, da svojim bralcem prihranijo veliko truda in dragocen čas, ki bi ga porabili, če bi se seznanjali z novostmi direktno iz ogromne literature, ki po svetu izhaja. Celotni obseg revij, ki jih prejema naša strokovna knjižnica, je za večino naših strokovnjakov prevelik, da bi jim lahko sledili. To nam potrjujejo tudi podatki iz knjižnice.

Obseg. Do sedaj je informator zajel v glavnem informacije iz livarstva. Obseg informatorja pa ni omejen. Zaželene so vse zanimivosti in informacije, če odgovarjajo osnovnemu namenu. Zelo koristno bi bilo, če bi se informacije razširile tudi na druge sodelavce, vendar naj bodo omenjene le na naše proizvodno področje.

Način. Področje livarstva nekaj strokovnjakov sedaj sistematično pregleduje in objavlja v »Informatorju« najbolj zanimive stvari. Glavni vir informacij je ruski »Referativnij žurnal«, iz

katerega informacije izbiramo in jih potem prevajamo. Če naletijo v tekoči literaturi na zanimiv članek, napravimo iz njega izvleček v obliki informacije.

Tudi s področja jeklarstva in drugih strokovnih področij našega podjetja (strojništvo, elektrotehnika, kemija v metalurgiji) naj bi strokovnjaki prav tako sistematično pregledovali in spremljali svojo literaturo, zanimivosti pa v obliki izvlečkov objavljali v »Informatorju«.

Informacije tudi v Jugoslaviji niso nekaj novega. Zeleni bilten, Informacije Zelezarne Zenica, Informacije Zelezarne Jesenice že dalj časa izhajajo. Seveda objavljajo zanimivosti iz svojega strokovnega področja — Zeleni bilten tudi iz področja livarstva — saj zanimivost in obseg informacije lahko najbolj ocenimo le doma, v lastnem podjetju. Zato smatramo, da je »Informator« iz lastnega podjetja najbolj koristen.

Poleg splošnih informacij, katere smo obravnavali v gornjem sestavku, objavljamo še originalne članke iz naše proizvodnje, ki jih je z ozirom na število strokovnjakov v naši železarni odločno premalo.

Predlogi. Informator naj bi objavljaval več originalnih člankov. Informacije in strokovni članki naj bi izhajali v posebni »Prilogi Zelezarja« in v nižji nakladi kot »Zelezar«. Obseg »Priloge« naj bo večji, zato pa lahko izhaja bolj poredko, na primer vsaka dva ali tri mesece. Osnova naj bi se poseben redakcijski odbor, ki bo skrbel za vsebino in obliko »Priloge«, sprejemal naj bi predloge za izboljšave in naj bi za »Prilogo« vsestransko odgovarjal.

sicer je pa na hiši spominska plošča, na kateri piše, da so se v hiši rodili štirje rodoljubi, ki so za svoje ideale žrtvovali najdražje — svoja mlada življenja. In kam vodi tale cesta na levi? V Kmpole? Da, slišal sem že za to vasico. Nič posebnega, vas pač kot vse ostale: cerkev, staro župnišče in par hišic...

kmpolškega družabnega življenja. Zakaj duša in telo, bom povedal nekoliko nižje. Hiša učenosti je sicer že starejša stavba, ki pa je bila pred leti prenovljena in sedaj zadovoljivo služi svojemu namenu. Poskrbljeno je, da so malčki iz Kmpol, Sentjanža, Prožinske in Laške vasi zadovoljni in da lahko zajemajo uče-

...V KMPOLAH

Toda ravno ta vasica, na oko tako podobna stotinam drugih, je bila kriva, da te lepe decembrske nedelje nisem popil skodelice čaja na Vrnčevem domu.

Bilo je takole. Sopotnik, ki je bil kot rečeno domačin, se je nasmehnil moji nepoučenosti in me začel prepričevati, da Kmpole le niso takšne kot vse ostale vasi blizu in daleč. Zaverovan v svoje pripovedovanje ni niti opazil, kako nestrpno menam v kopnečem snegu. Govoril je in govoril, jaz pa sem čakal, kdaj bo končal. Končno mi je ta nebodigatreba, vsaj takrat sem tako mislil o njem, predlagal, da bi šla namesto na Svetino rajši kar v Kmpole. Zagotavljal mi je, da mi ne bo žal in da bom lahko prisostvoval nekakšnemu veselemu večeru v domači, kmpolski prireditvi.

Privolil sem in zavila sva na levo. Med potjo mi je pripovedoval, da so Kmpolčani veseli ljudje s smislom za tradicijo in kolektivno delo. Povezuje jih kulturno prosvetno društvo, ki se ponosa z imenom mlade partizanke, domačinke Cvete Jerin, ki je padla v gozdovih Resevne, stara komaj osemnajst let. Odločilno besedo v družabnem življenju pa imajo mladi. Njihova mladinska organizacija je glavni pobudnik vseh akcij. Blizina Zelezarne je povsem spremenila strukturo prebivalstva. Nekdanji kmetje in bajtarji postajajo proletarci. Samo v Zelezarno jih prihaja na delo preko sto. Mirne duše lahko trdimo, da so Kmpole »dežela polproletariata« z vsemi svojimi značilnostmi, dobrinami in slabimi stranmi. Kadar so doma, vihtijo kose, se ubadajo z oranjem in žetvijo, ko pa pridejo v tovarno, pa se ne ločijo od drugih, tako imenova-

nost z veliko žlico. K temu jim pomagajo štirje učitelji, moderno opremljeni prostori, igrišče itd.

Ko mi je povedal najvažnejše o šoli in njenih obiskovalcih, me je seveda zanimalo, kam bova odšla sedaj. Kaj mi ni obljubljal

nekakšnega veselega večera? Prijatelj se je skrivnostno nasmehnil in me povabil, da stopim čez prag stavbe, ki sem jo ravnokar imenoval šola. Bil sem skoraj užaljen: saj vendar znam poštevanko, nekaj malega pa tudi brati in pisati! Šele ko me je pričel, da je eden izmed razredov te šole edini prostor, kjer se zbirajo in ustvarjajo nadebudni Kmpolčani, sem se omehčal. Mimogrede mi je povedal, da si močno želijo lastnega kulturnega doma, da pa žal zanj nimajo dovolj sredstev. Zanimivo pri vsej stvari pa je to, da so deljenih

vinice in seveda nekoliko boljših in večjih klubskih prostorov. Izvedel sem tudi, da imajo vedno večje težave z elektriko. Zaradi močne preobremenitve in vedno večjega števila električnih aparatov, bodo prisiljeni tudi na tem področju nekaj ukreniti.

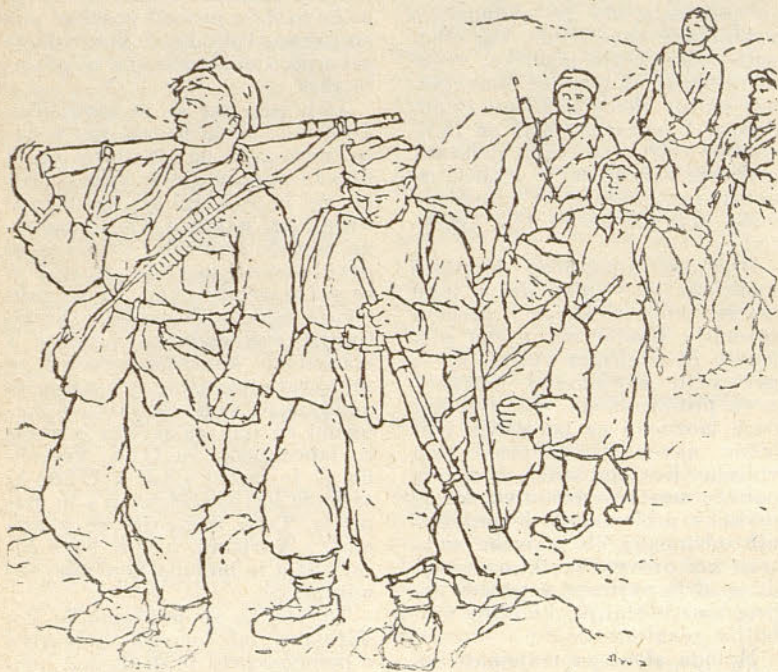
Klepetali smo vedno živahneje. Beseda je dala besedo in nekdo se je spomnil gramofona; zasusikal se je par, drugi... Plesali so in pozabili na svoje težave, name in mojega sopotnika. Kljub temu pa nama ni bilo žal, da sva pri Ocvirku zavila na levo.

L. Vrečko

Še pomnite tovariši?

Le kdo od odraslih ljudi se ne bi spominjal, kako je pokalo v krajih med Sotlo in Savinjo v tistih februarjskih dneh, ko je slavna XIV. divizija na svojem zmagovitem pohodu prešla na Štajersko in se spopadla z besnimi »frici«, ki so s silovitimi napadi hoteli zaustaviti in razbiti junaške borce Tomšičeve, Šerčerjeve in Bračičeve brigade na njihovem zgodovinskem pohodu po naši izmučeni deželi. Le kdo se ne bi spominjal, kako navdušenje je zavladalo med slovenskim ljudstvom, ko je, obupano nad triletnim strahovitim nasiljem okupatorja, zagledalo pra-

dokončen obračun z nasilniki v srca naših trpinčenih ljudi, oživel je zopet narodno osvobodilno gibanje, oživel so zopet narodno-osvobodilni odbori, okrepila se je organizacija Osvobodilne fronte, slovenski ljudje so zopet našli sami sebe in se znova zgrnili okrog osvobodilnega gibanja. Naši ljudje so se vse bolj odločno in aktivno vključevali v enotno borbo slovenskega naroda in vseh jugoslovanskih narodov proti okupatorjem, proti domačim izdajalcem, za novo oblast in novo državno, predvsem pa za novo socialno ureditev. Štirinajsta je na svojem zma-

vo slovensko vojsko, slišalo hrebre sinove slovenskega naroda, kako so se pogovarjali v vseh mogočih narečjih našega jezika in pripovedovali presenečenim ljudem na Štajerskem, kako težko pot so že prehodili in kako so že, a še tudi bodo obračunavali z nasilnimi tujci in njihovimi hlapci in prirepniki. Sovražnik je bil številčno in po opremi mnogokrat močnejši in je imel spričo tedanjih razmer vse prednosti v vojskovanju, zato je računalo, da bo divizijo uničil kmalu po njenem prihodu na Štajersko. Pa se je zopet enkrat vra-

goslavnem pohodu po Štajerski hodila tudi po predelih okoli Štor in prekoračila pri Opoki Voglajno ter železniško progo, nadaljevala pot proti Dramljam in dalje proti Paškemu Kozjaku. Blizu mesta, kjer so borci XIV. divizije prekoračili Voglajno in železniško progo ter seveda cesto Rogaška Slatina—Celje, je krajevni odbor Zveze borcev narodno osvobodilne borbe Štore postavil spomenik. Na zadnjem občnem zboru naše organizacije je bilo sklenjeno, da bomo v Štorah dostojno proslavili dvajseto obletnico pohoda slavne XIV. di-

čunal. Borci naših slavnih brigad so bili neuničljivi. Še tako težke izgube in žrtve jih niso mogle zvesti in uničiti. To so bili prekaljeni borci, navajeni nadčloveških naporov, z veliko vero v zmago pravice, v zmago tlačanih in zaničevanih, v zmago ponižanih a upornih in žilavo odpor- nih. Ko je okupator že računalo, da je to ozemlje že ponemčeno in pridobljeno za rajh, je moral uvideti, da je zgodovinska resnica povsem drugačna. Borci XIV. divizije so vnesli zopet vero v

vizije po Štajerski in mimo Štor. Datum proslave bo pravočasno objavljen na oglasnih deskah, v kino dvorani in po celjskem radiu.

Ker so tudi v našem kolektivu tovariši, ki imajo dogodke iz teh burnih dni še v dobrem spominu, bi bilo priporočljivo, da svoje spomine napišejo in tako napisane oddajo odboru naše krajeve organizacije ZB NOV tovarišju Verbiču Mišku v valjarni. Krajše sestavke bomo verjetno objavili tudi v našem glasilu.

V soboto 21. decembra popoldne je bil občni zbor Krajevnega odbora Zveze borcev NOV v Štorah. To je bil obračun dela krajeve organizacije v preteklem poslovnem letu. Ugotovljeno je bilo, da je odbor imel dosti dela, da je bilo težišče dela na proslavah zgodovinskih dni, na zbiranju gradiva za priznavanje posebne dobe in urejevanja najrazličnejših zadev za člane te organizacije. V preteklem letu so imeli dva sestanka s člani ZB NOV na terenu in sicer enega na Svetini in enega na Teharjah; na teh sestankih so se pogovorili o vseh problemih članov zveze borcev NOV, zlasti o načinu uveljavljanja posebne delovne dobe, kako se prijavljati za letovanje ob morju, za najetje posojila za graditev stanovanjskih hiš in podobne zadeve. Člani organizacije bivših borcev pa se niso posluževali te ugodnosti in tega načina informiranja in pomoči odbora ZB NOV. Zlasti je premalo zanimanja za priznanje posebne dobe. Ko je občinsko združenje ZB NOV želelo zbrati podatke, kdo vse je že uveljavil posebno dobo, kdo vse je bil v internaciji in v vojnem ujetništvu,

je organizacija uvedla še posebne uradne ure za zbiranje podatkov od bivših borcev in žrtev fašističnega nasilja. Odziv članov na vabilo organizacije je bil pa izredno slab. Ugotovljeno je bilo tudi, da aktivni po obratih in oddelkih v naši delovni organizaciji ne delajo in jih bo treba poživeti. Ob pregledu poslovanja po nadzornem odboru je bilo ugotovljeno, da je odbor dobro delal in da je blagajniško poslovanje vzorno, potreba bo pa še več povezave s članstvom, še več sestankov na terenu, zlasti pa v kolektivu. Ker je bilo iznešeno na občnem zboru, da se člani ZB NOV kot tudi člani Združenja rezernih oficirjev in podoficirjev ne udeležujejo vseh proslav, zlasti ne komemoracij ob Dnevu mrtvih, je bilo sklenjeno, da bo treba v bodoče pokazati več zavesti in bolj pomagati odboru pri njegovem delu. Sklenjeno je bilo, da bo v bodočem delu več povezave med ZB NOV in ZROP, da bo komisijam za zgodovinsko dejavnost, za interniranje in vojne ujetnike, predvsem pa v skrbi za otroke padlih in živečih borcev in žrtev fašističnega nasilja potrebno več pomoči s strani članstva. Posebna skrb bo posvečena proslavi 20. obletnice pohoda XIV. divizije po predelih našega območja. Ta proslava bo pripravljena in izvedena v sodelovanju s Krajevo skupnostjo in z

osemi množičnimi organizacijami, posebno skrb pa je treba posvetiti sodelovanju mladine.

Stari odbor je bil zadolžen na občnem zboru, da pošlje vlogo občinski skupščini v Celju, naj vendar že enkrat pristopi h graditvi novega poslopja osemletke v Štorah.

Šolski mladini, pa tudi izvenšolski, se bo še več pripovedovalo o borbi naših narodov proti tujim zavojevalcem in njihovim lakajem, o veličastnih zmagah naših borcev in velikih pridobitvah NOB. Še pogosteje bomo obiskovali z mladim rodod zgodovinske kraje iz NOB, grobove padlih borcev in talcev, krasili grobove in spominske plošče, skrbeli za obnovo obeležij, ki nam kažejo znamenite kraje, pot XIV. divizije in druge znamenitosti. Nov odbor čaka veliko dela, zmoget ga bo samo ob prizadevnem sodelovanju vsega članstva. S šolami bomo še vnaprej tesno sodelovali in jim pomagali pri pravilni ozgoji mladih ljudi.

O vsem tem smo se pogovorili in dogovorili, zdaj je treba ta dogovor in sklepe z občnega zbora izvesti, kar pa ob podpori vsega članstva in v povezavi z drugimi množičnimi organizacijami, s Krajevo skupnostjo in v podstom naše delovne organizacije, najbrž ne bo pretežko.

Spomini iz druge svetovne vojne

(Nadaljevanje)

Na mizi pred menoj je bil krožnik z ostanki rib in pa napol izpraznjena steklenica vina. Pred menoj pa je bilo še nekaj, namreč štirinajst dni in noči prostega časa, ki ga moram zares pametno izkoristiti. Vedno in povsod vse moje želje, misli in dejanja so bila usmerjena v to, kako priti v domovino. Sedaj sem imel priložnost in tudi dovolj časa, da kaj pametnega iztuhnam. Na vsak način moram najti vezo s kakšno jugoslovansko misijo, ki brez dvoma deluje neke tu na osvobodnem področju. Če sem hotel karkoli izvesti sem moral v družbo, moral sem med ljudi.

Kakor so vsi ljudje na svetu težko pričakovali konec nezno- sne vojne, tako so tudi svobodoljubni Francozi v teh krajih te dni pirovali in se veselili. Za te, to stran bordskega zaliva je bila vojna že končana. Ljudje, stari in mladi, so se zbirali po ulicah ter se od sreče objemali in poljubljali. Stopil sem na ulico in se potopil v valujočem morju podobni ljudski množici. Kmalu sem se še sam nalezal vselega razpoloženja. Iskal sem primerno družbo. Ne morem pomagati, toda vedno mi je bila bolj všeč ženska, kot moška. Šel sem z mladimi dalje skozi mesto, tja odkoder so mi na uho prihajali hreščeči zvoki muzike.

Vrtljak! Pravi velikanski vrtljak, kot v lepih mirnih časih. Nikoli nisem imel rad vrtljakov. Ko sem bil še otrok, sem bil nekoč padel z njega. Toda to pot sem se ga vseeno razveselil. Na zemljo je bila med tem že legla noč in v temi je žarel, kot ogromna svetleča se novoletna jelka in v tem trenutku s svojo pravilčno pojavo napravil name vtis, ki ga nikoli ne bom pozabil. Vem, da mi nikoli ne bo

uspelo opisati ta prizor tako, kot bi zaslužil. Razigrana, sem in tja pluskajoča množica mladih ljudi. Kot reka, žuboreča, hkrati iz tisoč grl prihajajoča govorica. V soju neštetihi luči blazno se vrteči vrtljak, na njem pa vojaški škornji in bliskajoča se gola ženska stegna, kot da so na ogromno vrteče se kolo razpeli nekakšno stonogo človeško truplo. Med salve sproščenega smeha in veselih vzklikov pa je velikanski glasbeni avtomat pljuskal valove boleče sladkih melodij.

Približal sem se skupini mladih deklet. Ko sem pozdravil, so pričele vznemirjeno govoriti med sabo. Takoj so namreč opazile, da sem tujec. Mladina ni kaj prida zaupala tujcem. Pa saj jim tega tudi nisem smel zameriti. Neko dekle pa se je ojunalo, pristopilo k meni in me prav zaupno vprašalo, kaj bi rad.

Dejal sem, da ni mnogo, kar potrebujem. Sam sem in iščem družbe. Ko sem še povedal, da sem Jugoslovian, so ostala dekleta začela poredno mežikati in moji sogovornici namigavati, češ, da ima »šanse«. Ona pa se ni dala motiti. Prijela je mene in še neko dekle iz družbe pod roko in odšli smo na sprehod.

Dekleti sta mnogo govorili. Jaz pa sem ju poslušal, sem in tja kaj pritrdil in tudi ugovarjal. Posebno takrat, ko sta dejali, če bom ostal v Franciji, da mi bo mnogo bolje, kot doma — tam daleč na Balkanu. Voda pa je le počasi pritekala na moj mlin. Govorili smo namreč temi, kije mene najbolj zanimala: »Balkan. Kako priti tja?« Prišli smo mimo vabeče razsvetljenega bara. Naj kar povem, da takšen pritlični bar v Franciji ne pomeni isto, kar pomeni bar pri nas. To je gostilnica, ki je s svo-

jimi sončniki in mizicami na prostem prijetna posebno zvečer.

Predlagal sem, da bi vstopili. Privolili sta. Dekleti sta želeli, da bi ostali zunaj, na terasi, meni pa to ni bilo všeč. Poprosil sem ju, da pojdimo v notranjost in si tam poiščemo kakšen kotiček. Vedel sem namreč, da se zunaj potikajo razne baže ljudje. Zakaj bi jim dajal priložnost, da se kateri od njih spotakne ob me, če to lahko preprečim. Šli smo v lokal in sedli k okrogli mizi v prijetnem kotu. Naročili smo aperitiv, to za preprostega Francoza najbolj priljubljeno večerno pijačo. Ko sta dekleti izpili, sem še naročil. Pri tej »rundi« smo na mojo spodbudo izmenjali »pobratimske« poljube. Potem sem spjel pogovor spet na Balkan. Počasi sem jima zaupal svojo željo. Ona druga, da ima prijateljico, ki je njen fant oficir. Ta bi gotovo lahko kaj izvedel.

Imel sem pomisleke. »Z oficirji je križ, oni takoj sumničijo«. Prva pa je dejala, da bi (dalje na naslednji str.)

ZGLED NIŽJIM

Zgodilo se je tik pred nemškim napadom na Jugoslavijo. Po strelskih vajah je bil kratek odmor. Medtem, ko so vojaki počivali, se je polkovnik, ki je poveljeval enoti približal neki kaplar in ga prosil, da mu prižge cigareto. Polkovnik je bil užaljen; ko si je kaplar prižgal, ga je polkovnik vprašal: Mar ni bilo nikogar drugega bliže, da bi ti dal ogenj? Kaplar pa je bil naglo nared z odgovorom. Iz žepa je potegnil vžigalico in jih pokazal oficirju rekoč: Gospod polkovnik, saj nisem prišel k vam zaradi šibic, temveč zaradi tega, da bodo navadni vojaki videli, kako smo mi »s a r ž e« enotni, povezani!

V mesecu decembru 1963

Novosprejeti člani kolektiva

KOS Ivana Franc, doma iz Bukovžlaka, KV ključavničar, mehanična delavica, PIRMAN Antona Marko, KV kovač, energetski obrat; PLANINSEK Stefana Stefan, doma iz Vinskega vrha, NK delavec, ekspedit; POVALEJ Stefana Ivan, iz Babne brde, NK delavec, ekspedit; GAJSEK Karla Dragutin, doma iz Sp. Sela pri Grobelnem, NK delavec, ekspedit; KRISTAN Ivana Alojz iz Dola pri Smarju, NK delavec, ekspedit; GRADIC Ivan, doma iz Laziš, NK delavec, ekspedit; TRZAN Antona Milan, NK delavec, valjarna; ANTLEJ Alojza Rajmund, doma iz Planine, NK delavec, valjarna; HRIBERNIK Antona Valentin, doma iz Podlešja, NK delavec, elektroplavž; BOBEK Antona Anton, iz Sentvida, NK delavec, mehanična delavica; CUJES Franca Ivan, doma iz Stor, KV ključavničar, mehanična delavica; FARCNIK Ivana Jože, doma iz Prekopa, metalurški tehnik, OTK; RAJH Franca Edvard, doma iz Brezja pri Dobju, NK delavec, šamotarna; SKOBERNE Franca Martin, doma iz Tajht, NK delavec, šamotarna; KOLMAN Karla Milan, doma iz Planine, NK delavec, šamotarna; DOBERSEK Konrada Konrad, doma iz Planine, NK delavec, šamotarna; JERCIN Maksa Vladimir, doma iz Jurskega, NK delavec, jeklarina; ARFLIČ Edvarda Martin, doma iz Trobnege dolga, NK delavec, jeklarina; ZVEGLIČ Jožefa Ivan, doma Trnovca pri Sevnici, NK delavec, valjarna.

Odšli iz podjetja

ZDJELAR Slavko, PK delavec jeklarin, je odšel v preizkusni dobi; KITAČ Martin, tehtalec v ekspeditu, je odšel sporazumno s podjetjem; GRADIC Jožef, transportni delavec v ekspeditu, odšel v preizkusni dobi; BAKIJA Ivan, kemijski tehnik — analitik I v kemijskem laboratoriju, odšel po lastni želji; DEŽELAK Erna, stenodaktilograf v finančnem sektorju, odšla po lastni želji; JERIC VADIMIR, NK delavec v jeklarini, odšel v preizkusni dobi; STARKL Alojz, NK delavec v šamotarni, odšel v preizkusni dobi; GUČEK Martin, PK delavec v valjarni, je samovoljno zapustil delo; GOLEZ Ivan, šofer v avtooddelku, je odšel po lastni želji; GAJSEK Dragutin, transportni delavec v ekspeditu, odšel v preizkusni dobi; CYIKL Ivan, KV ključavničar v mehanični delavnici, odšel po lastni želji.

Narščaj v družini so dobili:

OCVIRK Mirko iz mehanične delavnice, ROMIH Ivan iz mehanične delavnice in ROJC Danica iz finančnega sektorja, SMID Anton iz elektroplavža, SEME Alojz iz valjarne, ANTLEJ Alojz iz jeklarne, OCVIRK Božo iz mehanične delavnice, PASCINSKI Viktor iz valjarne, KRESNIK Mihael iz skladišča — UOS, PANTNER Franc iz valjarne, ZA-

GAR Franc iz valjarne, GAJSEK Alojz iz obdelovalnice valjev, ČERNOSA Franc iz valjarne, SELCAN Franc iz OTK, BENKO Vili iz livarne sive litine, JOHAN Karl iz valjarne in HERNAVS Anton iz ekspedita.

Poročili so se:

LAUVIČ Jože iz livarne sive litine, DEBELAK Stanko iz prometa, RECKO Cveto iz valjarne, FIDLER Jože iz livarne sive litine, GLAVAC Ivan iz elektro obrata, LESJAK Franc iz skladišča, JURKOSKEJ Jurij iz ekspedita, ZUPANČ Stanko iz mehanične delavnice, KAMPUSEK Vinko iz livarne sive litine.

Cestitamo!

Izostanki v mesecu novembru

Zaradi bolezni je bilo izgubljenih 2.473 delovnih dni, zaradi rednega dopusta 1.621, zaradi izrednega plačanega dopusta 56, zaradi neplačanega dopusta 65, zaradi neopravičenih izostankov 36 in zaradi ostalih izostankov 494 delovnih dni, torej skupaj 4.743 delovnih dni.

Popravek

V decembrski številki je bilo pomotoma objavljeno: Bovha Viljem — transportni delavec na ekspeditu — je odšel v JLA in ni samovoljno zapustil dela.

NEZGODE

Pri delu so se poškodovali naslednji: Jeklarina: ZAPUSEK Avgust je s kladivom izbil ingote iz kokila. Pri tem je udaril s kladivom po kokilu, katero se je odbilo in ga udarilo po piščali desne noge.

Nezgoda se je zgodila zaradi težkih fizičnih pogojev dela na tem delovnem mestu.

Valjarna: KLANČNIK Marjan, VALANT Mirko, PLANČKO Blaž. Vsi trije delavci so se zastrupili z ogljikovim monoksidom. Vsi trije neenakomerno proizvajajo in uporabljajo plin, da bi izpraznili varnostno zaklopko na plinovodu za kotlarno, pri tem pa je plin zaradi cirkulacije zraka vdril v valjarno — garderobo, kjer je prišlo do zastrupitve. Vzrok, da je plin vdril v valjarno oziroma v garderobo je v posebnih atmosferskih pogojih v tistem času.

FIDLER Ludvik. Pri vlečenju gredice pred plamenično peč se je prednji konec gredice zapil v tla. Ko je zopet potegnil, si jo je vrgel na stopalo desne noge in se pri tem opek. Vzrok nezgode je neprevidnost in naglica pri delu.

Livarna valjev: TANSEK Emil in ESIH Franc, sta čistila staro ponovco. Z žerjavom sta ponovco obrnila, da bi iztrgala žlindro. Da bi se prepričala, če je ostalo še kaj žlindre v ponovci, sta pogledala s spodnje strani ponovce, pri tem pa jima je padel drobec žlindre.

pomešan s sodo v oko. Vzrok nezgode je nedisciplinarnost in kršenje HTV predpisov za kar sta navedena tovarisa dana referentu za disciplinske zadeve v obravnavo.

MLAKAR Rudolf je pomagal potiskati voziček na katerem so bili naloženi valji v zunanjo halo livarne. Naloženi valji so se pri prevozu razlezli in premaknili lesen podstavek na vozičku, ki mu je poškodoval prstanec leve roke. Nezgodna je nastala vsled nepravilno naloženih in zavarovanih valjev za prevoz.

Livarna sive litine: KOROSEC Ivan je v čistilnici sekal robove na kokili z diletom. Na nasprotni strani kokile je sodelavec s pnevmatičnim kladivom vrtal jedro. Vrtalni drog pnevmatičnega kladiva je prebil jedro in ranil Korosca v levo nogo.

Nezgoda je nastala zaradi neprevidnosti obeh delavcev pri čiščenju kokile.

ROMIH Ivan je čistil ulitke na vagonetu. Pri premiku vagoneta z žerjavom mu je ulitek padel na levo nogo. Premiki z žerjavom so zabranjeni, kljub temu pa se izvajajo, zato je tudi varnost pri delu manjša, kar kaže že ta primer.

Obdelovalnica valjev: ARZENSK Franc je zarezoval valj pri tem pa je pogledal preveč blizu k stroju in mu je padel drobec v oko. Če bi nosil zaščitna očala, do nezgode ne bi prišlo.

Promet: KRIZNIK Jože. Pri vožnji ozkotirnih vozičkov je stal med vozički. Pri iztirjenju prednjega vozička mu je stilo levo nogo v gležnju. Že večkrat je bilo apelirano, da naj se premikajo med vozički. Kljub temu pa vidimo iz gornjega primera, da se še vedno kršijo HTV pravila.

ZAFRAN Ivan. Pri izpraznjevanju prekučnika, na katerem so bile naložene korenine (odpadno železo), se je za boj prekučnika nagnil nazaj proti delavcem, ki so ga obračali. Odpadno železo je pri tem padlo zafranu na desno nogo in mu poškodovalo gleženj. Nezgodna se je zgodila zaradi slabe organizacije dela.

ZELIC Alojz. Pri odvozu vozičkov, naloženih z odrezki železa, je šel v trenutku mimo, ko je delavec vrgel odrezek na vagonet. Odrezek, ki je bil žareč, ni padel v vagonet, temveč premikav v glavo.

Vzrok nezgode je naglica pri delu in neprimerno nakladanje žarečih odrezkov.

Ekspedit: GAJSEK Karl. Pri nakladanju paličastega železa na vagon s pomočjo žerjava na valjarski žerjavni ni progi je pri odpenjanju verige žerjavovodja prehitro dvignil verigo, kar je imelo za posledico, da je vez železa udarila imenovanega po desni nogi. Nesporazum med žerjavovodjo in posluževalcem žerjava je bil vzrok nezgodi.

JANČIČ Karl pozdravlja in se zahvaljuje kolektivu, sindikalni podružnici podjetja in sindikalni podružnici gradbenega oddelka za pomoč ob prazniku Dneva republike.

DOBOVIŠEK Karlo pozdravlja in želi srečno in uspešno polno Novo leto bralcem in uredništvu Štorskega železarja.

VRABIČ Janez iz MIŠ Štore nam piše, da so učenci proslavili 20-letnico nove Jugoslavije na kar najbolj slovesen način, najboljšim in najprizadevnejšim učencem pa so bile podeljene pohvale.

Zena, hčerka, starši in sestre pokojnega SLAPŠAK Marjana se zahvaljujejo za sočustvovanje, poslovnih besede, za darovano cvetje prav iskreno pokojnikovim sodelavcem v modelni mizarni, ki so ga v času njegove bolezni tako skrbno podpirali, kakor tudi vsem v podjetju Železarni Štore, ki so

kakorkoli svojcem stali ob strani v njih težkih dneh. Zahvala tudi tov. dr. Dopliharju, ki je zadnje tedne znal tako tolažilno blažiti težko bolezen.

KLANČNIK Vinko, ki služi vojaški rok v JLA, pošilja vsem lepe pozdrave in sporoča, da se mu že zelo toži po kolektivu in se veseli, ko bo zopet nastopil delo.

S prijaznim pismom se je javil tudi Stane FERENČAK, delavec iz jeklarne, ki sedaj služi vojaški rok kot graničar. Zahvaljuje se za novoletno čestitko in naš list. Vsem želi srečno in uspešno polno Novo leto še posebno tovarniškemu komiteju ZMS ter vse prisrčno pozdravlja.

Iz JLA nam je pisal tudi ARH Vlado. Zahvaljuje se za prejeto čestitko, darilo sindikalne podružnice in za prejetanje »Štorskega železarja«. Celotnemu kolektivu želi mnogo uspehov v novem letu.

Kaj je vojna tajna

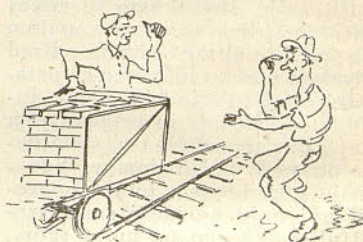
Ukrivljen možak trudoma nosi v klanec težak koš. Hodi in hodi ter skrivoma pogleduje okoli sebe, če ga ne bo srečala kakšna nemška patrulja. Sicer pa iz koša gleda seno in kar čudno je, ko moža pritiska tako h tlom.

Tedaj pride nasproti sovaščan. Videč zadihanega sodesa, ga zastavi in iz navade vpraša:

No, kaj pa nosiš, da te tako pritiska h tlom? Možak se ustavi, malce pomisli in pravi:

Hm, nič posebnega. Sicer je pa vojna tajna! Sosed, ki je bil za partizane, postane zdaj radoveden. Tako torej? Ali je zelo težko? Tisti s košem odgovori brez pomisleka:

Kaj ne bi bilo, če pa je pol koša municije!

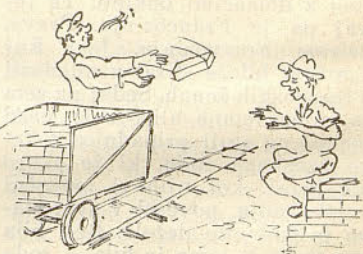

Zakaj podajal bi z rokami?

če pa drugače bolje gre,

zažvižgaš, poješ, nasmejan si

je dela konec mimogrede.

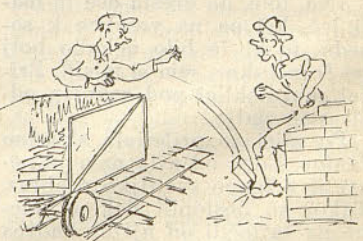

Z opeko Miha zažonglira,

kar spretno Janez mu parira,

Vagon zgubil bo hitro »gviht«

tako poprej gotov bo šiht.

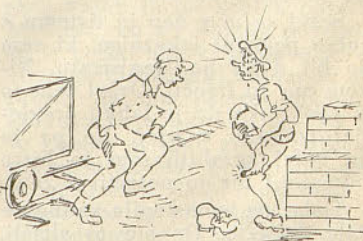

Najprej gre žvižg in spev v duetu

opeke kup se veča ob metu,

a zdajci Janez: »vrag in strela!

opeka v nogo je zadela.

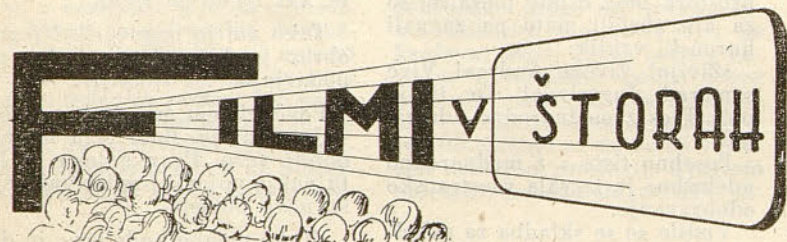

Bi le ne bilo bi morda bolje,

da sta oba prijazne volje

iz roke v roko si dajala?

In noga zdrava bi ostala.

Kakšne filme bomo letos gledali v Štorah?

Filmi, ki bodo na sporedu v letu 1964 so vsebinsko zelo razgibani in bodo kinoobiskovalce v celoti zadovoljili.

Od domačih filmov bodo v tem letu na sporedu: Solunski atentatorji, Naš avto, Ti loviš, Minuta za umor, Vzkipelo mesto, Samorastniki in Kozara.

Francoska filmska industrija bo zastopana s filmi: Lepotica in cigan, Pločnik Pariza, Polnočni sestanek in Prodajalka vijolic.

Od angleških filmov bomo lahko gledali: Milijonarko, S. O. S. Pacifik, in Čas brez usmiljenja.

Na sporedu bo kar osem italijanskih filmov in sicer: Zelena magija, Kartagina v plamenu, Herkul in Lidijska kraljica, Volare, Čočara, Kako lepo je živeti, Mrk in Salvatore Giuliano.

Najbolj je zastopana ameriška filmska industrija. Gledali bomo kar sedem vesternov in pet avanturističnih filmov. Ostali filmi pa so še: Beg v verigah, Nuna, Plavi angel, Zgodba o Kubi, Zakonski vrtljak, in komediji Norčije v operi in Na divji zahod, v katerih bodo nastopili nekdanji slavni komiki bratje Marx, itd.

Poleg dve švedskih filmov: Hudičovo oko in Ali so še nageljčki; bosta na sporedu dva nem-

ška: Poslednji akordi in Mrznja brez milosti, ter dva ruska filma: Ljudje na mostu in Vlak pelje na vzhod.

Bolgarski, japonski in španski filmski producenti so zastopani vsak z enim filmom: Sonce in sence; Yoimbo; in Zeja.

Za šolsko mladino bomo predvajali 24 filmov; izbrala jih je uprava Osnovne šole, kot mladini primerne.

18.—19. 1. 1964 »KARTAGINA V PLAMENU« — italijanski barvni, cinemaskopski film.

25.—26. 1. 1964 »KONJENIKI« — ameriški barvni, VV film

1.—2. 2. 1964 »LEPOTICA IN CIGAN« — francosko-madžarski film, barvni

8.—9. 2. 1963 »MOBY DICK« — ameriški barvni film

15.—16. 2. 1964 »DREVO ZA OBEŠANJE«, ameriški barvni, VV film.

Predstave so v soboto ob 20. uri in ob nedeljah ob 17. uri in 19. uri.

Praktična vzgoja

Iz učilnice se čujejo gojenci — bodoči aktivni podoficirji, njihovi predavatelji in komandant. Ta je tedaj dal povelje naj vsi sledejo rokavice, čeprav je bilo —20° C.

Čiščenje kruga! Je spet poveljeval komandant in se prvi lotil posla. Tudi ostali so brez besed poprijeli. Iskali so slame, papirčke in druge drobnarije, ki jih je zadnje dni nanosil veter. V prste

jih je zeblo, da so roke kmalu posinele.

Šele čez pol ure so se vrnili v učilnico. Ko so vsi posedli, komandant vpraša: Kako je bilo tovariši? Dobro, samo nekateri stisnejo skozi zobe. Tedaj se komandant nasmehne in pravi:

Ni dobro! Tako kot je bilo sedaj se z vojaki ne sme postopati! Samo to sem vam hotel povedati.

Akademija »Svobode«

DPD »Svoboda« Store je koncem decembra priredila akademijo, na kateri so nastopile vse sekcije, godbena, tamburaška, pevska, dramska, zabavni ansambel EROS, trio in kvintet Filipa Lokovška. Sekcije so se trudile, da bi svoje programe kvalitetno naštudirale in se predstavile gledalcem.

Kot najmlajši člani Svobode so se predstavile in zapele tri sestre Berghaus, ki so že nastopale v radijskih oddajah v Celju in Ljubljani in na raznih drugih prireditvah v celjskem okraju.

UO Svobode je sklenil, da bo Svoboda priredila še več takih nastopov doma in v sosednih krajih, prebivalce Stor pa vabimo, da se vključijo v sekcije Svobode.